

Primum

ISSN 2353-6055 Nr 5 (286) 2015

BIULETYN BYDGOSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ

WIĘCEJ ENERGII NA WIOSNĘ Z VOLVO V40

Poznaj nowe silniki od Volvo!

Niezawodna technologia i moc nowoczesnych silników
zachwycą wszystkich amatorów dynamicznej jazdy.
Twoje Volvo V40 już od 83 700 PLN!

Volvo V40
Najbezpieczniejsze auto
w historii testów Euro NCAP

W zależności od wersji silnika zużycie paliwa w cyklu mieszanym wynosi od 3,5 do 5,9 l/100 km, emisja CO₂ od 91 do 137 g/km.
Informacje o działaniach dotyczących odzysku i recyklingu samochodów wycofanych z eksploatacji na: www.volvocars.pl

NORDIC MOTOR Sp. z o.o.
Autoryzowany Dealer Volvo

ul. Fordońska 307, 85-766 Bydgoszcz
ul. Szosa Lubicka 15, 87-100 Toruń

tel. 52 33 907 00
tel. 56 66 000 66

www.nordicmotor.dealervolvo.pl

W NUMERZE

Z BIL	2
INFORMUJEMY	3, 4
NOWE W NAUCE	4
MUZYKA W MEDYCYNIE	5
PUBLICZNIE O NIEPUBLICZNEJ SŁUŻBIE ZDROWIA	6
KONFERENCJE	8, 9
CIERPIENIE NIE USZLACHETNIA	10
LEKARZ W GĄSZCZU PARAGRAFÓW	12
Z ZUS-u	13
SPECJALIZACJE	14, 15
Z CM UMK	15, 16, 17
LEKARSKI SPORT	18
FELIETON	19
W PIGUŁCE	20

Dzień Dziecka w Family Park

Zapraszamy dzieci na imprezę zorganizowaną z okazji Dnia Dziecka w nieco późniejszym terminie – **28 czerwca (w niedzielę)**, tak na rozpoczęcie wakacji.

Dla Państwa komfortu proponujemy zabawy w dwóch grupach: 9.00–11.30 i 12.00–14.30.

Oprócz biletu wstępu proponujemy udział w grach i animacjach na scenie prowadzonych przez animatorów. Przeprowadzony zostanie także turniej gry w kręgle jako element integrujący środowisko. Naszym pragnieniem jest zorganizowanie ciekawej formy spędzenia wolnego czasu wraz z dziećmi podczas aktywnego wypoczynku z dużą dozą relaksu i zabawy. **Zapisy prowadzimy od 4 maja** w siedzibie Biura BIL od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–16.00 pod nr tel. 52 346 00 84 – u p. Jolanty Klewicz.

Iwona Kosiło, dyrektor biura BIL

Okładka: fot. Krzysztof Dalke

Szanowne Koleżanki i Koledzy!

Zbliża się koniec pierwszego kwartału 2015 roku. Z całej Polski napływają krytyczne uwagi dotyczące realizacji pakietu onkologicznego. Wielu zgłasza konieczność szybkiej nowelizacji ustawy. Jeszcze inni uważają, że cała ustawa powinna trafić do kosza. Większość występujących nieprawidłowości była już wcześniej zgłaszana przez samorząd lekarski. Nasze poprawki nie zostały uwzględnione, zgodnie z zasadą, że władza wie najlepiej, co dla ludu jest dobre. Summa summarum: Naczelna Izba Lekarska kieruje pakiet do Trybunału Konstytucyjnego.

Jedną z przeszkód w realizacji szybkiej ścieżki diagnostycznej jest zbyt mała liczba lekarzy specjalistów. Pocieszające jest jednak to, że w tym roku zwiększy się, prawdopodobnie dwukrotnie, liczba miejsc rezydenckich. Wyszczególnienie specjalistów wymaga czasu. Z ostatnio przeprowadzonych badań wynika, że występują znaczne braki lekarzy w takich specjalnościach jak pediatria i chirurgia ogólna. Pomimo wolnych miejsc rezydenckich w tych specjalnościach wielu młodszych kolegów ich nie wybiera. Na przykład w jednym z północnych województw na 18 miejsc rezydenckich z chirurgii ogólnej zgłosiło się tylko dwóch chętnych. Zastanawiam się, dlaczego tak jest.

Wyda się, że wielu kieruje się rozsądkiem i spostrzeżeniami dokonanymi podczas stażu podyplomowego. Jak wszyscy wiemy, wyceny procedur pediatrycznych oraz z chirurgii ogólnej są nieopłacalne. Zarządzający starają się zatrudniać lekarzy wymienionych specjalności na maksymalnie niskich stawkach, tłumacząc, że te specjalności przynoszą straty finansowe. Z powodów ekonomicznych, nie licząc się z zagrożeniem dla chorego, ogranicza się również liczbę lekarzy w poszczególnych placówkach zdrowotnych. Generalizując – najlepiej dla tzw. sprawnego menedżera byłoby leczyć i operować chorych młodych, potrzebujących krótkiego pobytu w szpitalu, bez dodatkowych chorób wymagających kosztowniejszej terapii i przy znacznie ograniczonej liczbie lekarzy specjalistów, najlepiej pracujących na wezwanie.

Wielu decydentów, wśród nich niestety są również lekarze, nie zwraca już uwagi na konieczność budowy zespołów terapeutycznych, a w szczególności zabiegowych złożonych z chirurgów, anesteziologów, pielęgniarek chirurgicznych, anesteziologicznych, instrumentariuszek, sekretarek, rehabilitantów, psychologów oraz wspomagających służb technicznych: inżynierów i techników urządzeń medycznych itp. Tworzenie zgranego zespołu to podstawa późniejszych sukcesów. Świetnie zostało to ukazane we wspomnianym filmie „Bogowie”, opowiadającym historię tworzenia właśnie takiego zespołu przez prof. Zbigniewa Religę. Wydawałoby się, że nowe warunki stworzone w odrodzonym państwie polskim ułatwią pracę i usuną absurdalność z okresu realnego socjalizmu. Jednak tak się nie stało. Wręcz przeciwnie. Wiemy, jak zniszczono zespół chirurgiczny zajmujący się leczeniem olbrzymich przepuklin i chorych z otyłością. Przecież wiadomo, że otyłość jest chorobą społeczną i stanowi poważne wyzwanie dla współczesnej medycyny. Chorzy otyli i z olbrzymimi przepuklinami obecnie są skazani na poszukiwanie pomocy we własnym zakresie. Wcześniej zniszczono doświadczony zespół zajmujący się chirurgią naczyniową i chirurgią dziecięcą. Ile zespołów jest w trakcie likwidacji, tego nie wie nikt. Liczą się tylko słupki i wskaźniki. Czas się przyjrzeć „naprawiaczom” polskiej ochrony zdrowia i zrewidować dotychczasowe poglądy na ich dokonania.

Dr n. med. Stanisław Prywiński
Prezes Bydgoskiej Izby Lekarskiej

BIULETYN BYDGOSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ

REDAKCJA e-mail: primum@bil.org.pl, agnieszka.banach@hipokrates.org, tel. 52 346 07 85

WYDAWCA: Bydgoska Izba Lekarska, 85-681 Bydgoszcz, ul. Powstańców Warszawy 11; telefony: 52 346 00 84, 52 346 07 80; Red. naczelny: Agnieszka Banach-Dalke Numer konta BIL: PKO BP II O/Bydgoszcz 95 1020 1475 0000 8302 0019 1197; e-mail: bil@bil.org.pl; www.bil.org.pl
• Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej: e-mail: rzecznik@bil.org.pl, tel. 52 346 12 57
• Pełnomocnik ds. zdrowia lekarzy i lekarzy dentystów: lek. med. Wojciech Kosmowski tel. 605 550 017

RADA PROGRAMOWA: Przewodniczący: dr n. med. Wojciech Szczęśny; członkowie Rady: prof. Aleksander Araszkiewicz, red. nac. Agnieszka Banach, red. Teodora Bogdańska, lek. Mięczyśław Boguszyński, dr n. med. Małgorzata Czajkowska-Malinowska, red. Magdalena Godlewska, dr n. med. Marek Jurgowiak, lek. dent. Marek Rogowski dr n. med. Zofia Ruprecht, dr n. med. Maciej Socha. CZEKAMY na Państwa opinie, uwagi i propozycje! Przewodniczący Rady Programowej: Wojciech Szczęśny, tel. 602 395 654; redaktor naczelny: Agnieszka Banach tel. 696 016 262, agnieszka.banach@hipokrates.org; redaktor: Magdalena Godlewska, magodlewska@poczta.onet.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i poprawiania materiałów oraz zmian w tytułach. Za treść reklam nie odpowiadamy. Nakład: 4000 egzemplarzy

■ DRUK: ABEDIK, Bydgoszcz tel. 52 370 07 10 ■ SKŁAD: MAGRAF s.c., Bydgoszcz tel. 52 379 14 35

Pomoc pieniężna na doskonalenie zawodowe dla lekarzy z BIL

O pomoc finansową Bydgoskiej Izby Lekarskiej – przeznaczoną na doskonalenie zawodowe (np. odbycie specjalizacji, kursów medycznych, praktyki klinicznej w krajowym lub zagranicznym ośrodku specjalistycznym, udział w krajowym lub zagranicznym kongresie, czy zjeździe, uzyskanie stopnia naukowego doktora, doktora habilitowanego lub tytułu profesora) lub dalszy rozwój naukowy (napisanie i opublikowanie fachowej książki medycznej lub artykułu) – mogą ubiegać się lekarze i lekarze dentyści, którzy są członkami BIL i nie posiadają zaległości w opłacaniu składek członkowskich (Uchwała Prezydium BIL z 19 lutego 2015). Więcej w regulaminie, który publikujemy poniżej.

Regulamin udzielania pomocy pieniężnej przez Bydgoską Izbę Lekarską członkom Izby w zakresie doskonalenia zawodowego §1

1. O pomoc Bydgoskiej Izby Lekarskiej w zakresie doskonalenia zawodowego mogą ubiegać się lekarze i lekarze dentyści, którzy są członkami BIL i nie posiadają zaległości w opłacaniu składek członkowskich.

2. Pomoc może być udzielona na następujące formy doskonalenia zawodowego:

- 1) odbywanie szkolenia specjalizacyjnego (specjalizacji w określonej dziedzinie medycyny)
- 2) nabywanie umiejętności zawodowych z zakresu węższych dziedzin medycyny lub udzielania określonych świadczeń zdrowotnych
- 3) udział w kursie medycznym nieobjętym programem odbywanej specjalizacji lub nabywanej umiejętności lub w kursie medycznym realizowanym za pośrednictwem środków przekazu telewizyjnego i sieci internetowej z ograniczonym dostępem, który uzyskał akceptację Naczelnej Rady Lekarskiej
- 4) odbycie praktyki klinicznej w krajowym lub zagranicznym ośrodku specjalistycznym
- 5) udział w krajowym lub zagranicznym kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym
- 6) udział w programie edukacyjnym opartym o zadania testowe akredytowanym przez towarzystwo naukowe bądź kolegium specjalistów lub w programie edukacyjnym realizowanym za pośrednictwem środków przekazu telewizyjnego i sieci internetowej z ograniczonym dostępem, który uzyskał akceptację Naczelnej Rady Lekarskiej
- 7) uzyskanie stopnia naukowego doktora, doktora habilitowanego lub tytułu profesora – w zakresie nauk medycznych
- 8) napisanie i opublikowanie fachowej książki medycznej, artykułu w fachowym, recenzowanym czasopiśmie lub edukacyjnego programu multimedialnego
- 9) napisanie i opublikowanie książki, artykułu lub programu multimedialnego o charakterze popularnonaukowym
- 10) indywidualną prenumeratę fachowego czasopisma medycznego indeksowanego przez filadelfijski Instytut Informacji Naukowej lub Index Copernicus.

§2

1. Pomoc pieniężna może być udzielona w formie zwrotnej.
2. Pomoc pieniężna uzależniona od formy doskonalenia zawodowego udzielana jest w następującej wysokości:

- do 6 000 zł przy specjalizacji składającej się z modułu podstawowego, modułu specjalistycznego i modułu jednolitego
- do 9 000 zł przy specjalizacji składającej się z modułu jednolitego w przypadku otwarcia przewodu doktorskiego
- do 12 000 zł w przypadku wszczęcia postępowania habilitacyjnego.

3. Wysokość pomocy pieniężnej na realizację innych form doskonalenia zawodowego udzielana będzie na podstawie wniosku Komisji Kształcenia przez Okręgową Radę Lekarską.

§3

1. Wnioski o przyznanie pomocy należy składać do Komisji Kształcenia Bydgoskiej Izby Lekarskiej.

2. Rozpatrywanie wniosków o udzielenie pomocy odbywa się raz w miesiącu.

§4

1. Wnioski lekarzy i lekarzy dentyistów rozpatrywane będą przez Komisję Kształcenia Bydgoskiej Izby Lekarskiej. Pomoc będzie udzielana w wysokości budżetu BIL przeznaczonego na ten cel w danym roku kalendarzowym oraz zgodnie z kolejnością wpływu wniosku. Wysokość pomocy oraz raty i czas spłaty będą wnioskowane przez Komisję Kształcenia. Decyzję o przyznaniu pomocy każdorazowo podejmuje na wniosek Komisji Kształcenia Okręgowa Rada Lekarska BIL.

2. W zależności od sposobu doskonalenia zawodowego, do wniosku o przyznanie pomocy lekarz powinien dołączyć oświadczenie o zatrudnieniu (umowa o pracę, zlecenie, o dzieło) i/lub zaświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej z CEIDG, a ponadto:

do specjalizacji

– kserokopię pierwszej i drugiej strony karty szkolenia specjalizacyjnego (dla pomocy w trakcie szkolenia specjalizacyjnego)

do doktoratu i habilitacji

– dowód otwarcia przewodu doktorskiego lub wszczęcia postępowania habilitacyjnego w zakresie nauk medycznych

na realizację innych form doskonalenia zawodowego

– dowód podjęcia doskonalenia zawodowego w formie przewidzianej przepisami Rozporządzenia MZ z dnia 6 października 2004 r. w sprawie sposobów dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. z 2004 r., Nr 231, poz. 2326).

§5

Wypłacenie przyznanej pomocy nastąpi po złożeniu przez lekarza lub lekarza dentyistę oświadczenia o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego.

§6

1. Pomoc zwrotna winna być spłacana począwszy od drugiego miesiąca po jej otrzymaniu w równych miesięcznych ratach na konto Bydgoskiej Izby Lekarskiej w Bydgoszczy: PKO BP O Bydgoszcz nr 95 1020 1475 0000 8302 0019 1197 lub do kasy BIL zgodnie z harmonogramem sporządzonym według zasad określonych w pkt 2.

2. Otrzymałą pomoc zwrotną należy zwrócić w ciągu

- 24 miesięcy przy pomocy w wysokości do 6 000 zł po 250 zł rata miesięczna
- 30 miesięcy przy pomocy w wysokości do 9 000 zł po 300 zł rata m-czna
- 30 miesięcy przy pomocy w wysokości do 12 000 zł po 400 zł rata m-czna

3. Spłata pomocy musi nastąpić w okresie maksymalnie 30 miesięcy począwszy od miesiąca następującego po upływie miesiąca od daty otrzymania pomocy.

§7

Lekarz, który znajduje się w szczególnej sytuacji życiowej, może zwrócić się do Komisji Kształcenia o odroczenie spłaty pomocy maksymalnie o 6 m-cy. Składając powyższe podanie lekarz winien opisać swoją trudną sytuację materialną oraz udokumentować poniesione koszty związane ze sposobem dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego.

Zdrowie dla Ciebie ponownie wygrywa z Funduszem – tym razem przed NSA

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie wydał prawomocny wyrok w sprawie rozstrzygnięcia przez Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Oddział NFZ na niekorzyść Fundacji „Zdrowie dla Ciebie” konkursu na świadczenia nocnej i świątecznej pomocy medycznej. Postępowanie sądowe (odbyło się 18 marca 2015) objęło na razie jeden z obszarów – Śródmieście, gdzie wygrał Szpital MSW. Kolejne rozprawy dotyczące rejonu Fordonu, gdzie wyłoniono „Medic”, i osiedla Błonie – tu wybrano „Ikar”, odbędą się 7 maja.

Sprawa Fundacji pozostaje nierozwiązana. Od grudnia 2012 r., od czasu konkursu przeprowadzonego przez bydgoski oddział NFZ na świąteczną i nocną opiekę medyczną. „Zdrowie dla Ciebie” zgłosiło do niego swoje cztery placówki działające w różnych rejonach miasta. Obok Fundacji do rywalizacji przystąpiły jeszcze: Szpital MSW, NZOZ „Medic” oraz „Ikar”. Po ogłoszeniu wyników okazało się, iż NFZ zadecydował, że od 1 stycznia 2013 Fundacja, która od 2007 roku zapewniała opiekę medyczną całej Bydgoszczy i okolicom, ma świadczyć usługi tylko w rejonie Wyżyn-Kapuścisk, a w pozostałych obszarach wybrano: w Fordonie – „Medic”, na Błoniach – „Ikar”, w Śródmieściu – MSW. „Zdrowie dla Ciebie” natychmiast odwołało się od decyzji NFZ. Dyrektor Oddziału (w tym czasie jego obowiązki pełnił Tomasz P., obecnie z prokuratorskimi zarzutami) skargę odrzucił, to samo zrobiła ówczesna prezes Centrali Agnieszka Pachciarz.

W tej sytuacji „Zdrowie dla Ciebie” postanowiło odwołać się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (sprawą zajął się we wrześniu i październiku 2013). Ten uchylił zaskarżoną decyzję prezesa NFZ, stwierdzając, że „narusza przepisy prawa” i wytknął Centrali, że podczas rozpatrywania odwołania popełniono wiele nieprawidłowości. W uzasadnieniu wyroków czytamy m.in., że „prezes NFZ nie odniósł się przekonująco do ściśle skonkretyzowanych zarzutów podnoszonych

przez Fundację, poprzestając na ogólnikowych rozważaniach. Wydając zaś zaskarżoną decyzję, organ odwoławczy naruszył art. 7, art. 77. art. 107 par 3 k.p.a., albowiem nie wyjaśnił podnoszonych przez skarżącą kwestii dotyczących wadliwości postępowania konkursowego przeprowadzonego przez Kujawsko-Pomorski OW NFZ, nie dokonał rzeczywistego porównania ofert skarżącej oraz podmiotu, z którym zawarta została umowa, a także nie odniósł się w uzasadnieniu swojej decyzji w sposób precyzyjny do wszystkich zarzutów strony skarżącej.”

A zarzutów dotyczących przeprowadzonego przez oddział NFZ konkursu było wiele i to bardzo konkretnych. Przypomnijmy np., że wyłonione w spornym konkursie jednostki, które wygrały z Fundacją nie posiadały w momencie udziału w nim m.in. wymaganej rejestracji w urzędzie wojewódzkim na realizację nocnej i świątecznej opieki medycznej, brakowało im stosownych pozwoleń Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, co – zgodnie z przepisami – natychmiast powinno wykluczyć ich oferty.

Po wyroku WSA, centrali NFZ przysługiwało wniesienie skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Po ponad roku (18 marca 2015 r.) sprawa Fundacji stanęła przed NSA, który ostatecznie potwierdził rację Fundacji, stwierdzając, że konkurs ofert został rozstrzygnięty z naruszeniem prawa.

„W ostatecznej instancji – przed NSA – została definitywnie rozstrzygnięta sprawa postępowania konkursowego na zakres świadczeń w obszarze Śródmieście, w którym NFZ bezprawnie rozstrzygnął konkurs na rzecz MSW, nie Fundacji. Sprawa została zakończona, a orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego sprzed ponad roku dotyczące skargi Fundacji, podtrzymane. Centrala NFZ musi się teraz dostosować do prawomocnego i ostatecznego wyroku NSA i przekazać sprawę do wykonania oddziałowi wojewódzkiemu. – uważa mec. Szymon Kopa, prokurent Fundacji i dodaje – O ile można ufać, że organa NFZ zachowają się odpowiednio i nie będą przewlekać postępowania, to jest szansa, że od czerwca, powinniśmy objąć opieką część Bydgoszczy, którą na razie zajmuje się MSW.”

Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Oddział NFZ oraz zainteresowany sprawą Szpital MSW na razie wyroku NSA nie chce komentować, tym bardziej, że nie jest jeszcze dostępne jego pisemne uzasadnienie.

„Czekamy na uzasadnienie wyroku NSA i decyzję prezesa Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia, który jest stroną w sprawie. – mówi Barbara Nawrocka, rzecznik oddziału NFZ – Na tym etapie sprawy oczekiwanie podjęcia konkretnych działań z naszej strony, wyrokowanie, jak Fundusz powinien się zachować, jest przedwczesne.”

W kwestii możliwego przejścia opieki nad pacjentami w Śródmieściu w nocy i święta, co zapowiada mec. Kopa, nie chce wypowiadać się też Marek Lewandowski, dyrektor Szpitala MSW. „Poczekajmy na uzasadnienie wyroku i dopiero wtedy będziemy pewni, co sąd nakazał NFZ. Sprawa dotyczyła niewłaściwego rozpatrzenia odwołania Fundacji, nie tego, kto ma mieć kontrakt, dlatego wyrok na pewno nie zmieni niczego w zakresie świadczenia nocnej i świątecznej opieki medycznej” – twierdzi.

Przypomnijmy, że umowy na nocną i świąteczną opiekę medyczną zostały podpisane na trzy lata, czyli do końca 2015 roku.

Do sprawy wrócimy.

Agnieszka Banach

Pakiet do Trybunału

Naczelna Rada Lekarska jednogłośnie podjęła decyzję w sprawie wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją niektórych przepisów wprowadzających pakiet onkologiczny w zakresie dotyczącym wykonywania zawodu lekarza. Również jednogłośnie NRL zdecydowała o skierowaniu do Rzecznika Praw Obywatelskich wniosku z prośbą o wystąpienie do TK o zbadanie zgodności z Konstytucją niektórych przepisów wprowadzających pakiet onkologiczny dotyczących sytuacji pacjentów oraz trybu legistycznego, w jakim uchwalono przepisy. Wniosek do Trybunału zaskarżający pakiet onkologiczny i kolejkowy prezes NRL Maciej Hamankiewicz złożył 16 kwietnia 2015 roku.

Podzielono pieniądze na in vitro

Ministerstwo Zdrowia rozdysponowało środki na 2015 rok na program – „Leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego” na lata 2013–2016. Łącznie do podziału pomiędzy 31 ośrodków było **85 877 022, 50 zł**. W naszym regionie do programu zakwalifikowały się dwie jednostki – NZOZ Centrum Medyczne „Genesis” – otrzymało 1 111 480,00 zł oraz Klinika Zdrówko s.c. Iwona Adamczak, Rafał Adamczak S.C. – 684 000,00 zł.

a.b.

E-papierosy, czyli system dostarczania nikotyny

31 maja
Światowy Dzień
bez Papierosa

Wymyślone i spopularyzowane współcześnie (pierwsze próby już w 1965 roku) przez chińskiego farmaceutę Hon Lika w 2003 roku, po wprowadzeniu do sprzedaży zdobyły popularność prawie na całym świecie. Uchodzą za „mniejsze zło” w porównaniu z tradycyjnym papierosem. Czy mimo iż nie zawierają tytoniu są bezpieczne?

Okazuje się że – ze względu na niedostateczną kontrolę wytwarzania i używania – e-papierosy mogą być jednak groźne dla zdrowia... Co ciekawe, z danych opublikowanych przez American Journal of Preventive Medicine wynika iż, 80% młodych palaczy papierosów tradycyjnych (dane dotyczą Australii, USA i Wielkiej Brytanii) stosowało wcześniej e-papierosy, uważając że są one obojętne dla zdrowia. Elektroniczne papierosy są coraz bardziej modne i często reklamowane jako bezpieczna forma walki z nałogiem tytoniowym. W wielu krajach jednak ich sprzedaż nie została prawie uregulowana, a w niektórych jest zakazana (Kanada, Brazylia). W Polsce e-papierosy są szeroko dostępne w centrach handlowych oraz w internecie. Szacuje się, że pali je u nas ponad milion osób. Dla porównania – w Wielkiej Brytanii jest to już ponad 2 miliony palaczy. A zatem mamy dziś olbrzymi rynek zapotrzebowania na te produkty.

Elektroniczne papierosy to urządzenia inhalacyjne przypominające fajkę lub papierosa. Odparowują nikotynę wraz z innymi związkami obecnymi wewnątrz specjalnego zbiorniczka. Unijna dyrektywa tytoniowa zakłada, że od maja 2016 roku zakazane będą płyny o mocy nikotyny większej niż 20 mg/ml. Nie będzie można sprzedawać ich w pojemnikach większych niż 10 ml, a pojemność zbiorniczka w papierosie nie będzie mogła przekraczać 2 ml.

Palacz wdycha odparowane związki w formie aerozolu powstałego pod wpływem

ogrzewania. Tradycyjnemu spalaniu tytoniu towarzyszy wydzielanie większej ilości toksycznych związków chemicznych niż podczas odparowywania, jednakże związki wdychane w ten sposób też nie pozostają obojętne dla naszego zdrowia. Nie bez znaczenia jest też fakt, że nikotyna uzależnia tak samo – bez względu na to, czy wdychamy ją z papierosa czy z e-papierosa. Smaczkowi całej sprawy dodaje fakt, że tak naprawdę do dzisiaj mało wiemy, jakie substancje wdychamy korzystając z elektronicznego urządzenia dostarczającego nikotynę. Brak jest norm dotyczących tych produktów, nie ma zatem kontroli nad tym, co wprowadzamy do organizmu.

Obecnie podnosi się również, że e-papierosy mogą skłaniać byłych palaczy do powrotu do nałogu, mogą narażać samych użytkowników, ale i biernych palaczy do wdychania nieznanych substancji i stają się furtką dla osób nastoletnich prowadzącą do eksperymentowania z wyrobami tytoniowymi i innymi używkami.

Zamiast tytoniu ze składnikami rakotwórczymi już klasycznymi, e-papierosy zawierają trzy podstawowe składniki tj. nikotynę, dodatki smakowe i glikol propylenowy – syntetyczny płyn o konsystencji syropu dodawany także do żywności, kosmetyków, czy niektórych leków w celu absorpcji wody. Nikotyna jest związkiem uzależniającym, a ponadto jest kokancerogenem poprzez fakt, że stymuluje proliferację komórkową. Glikol

propylenowy uważany jest powszechnie za bezpieczny, jednak nie do końca znamy efekty inhalowania tej substancji. Do niedawna był zwykle zjadany (babeczki, napoje gazowane) albo używany w kosmetykach – mydła, szampony, antyperspiranty. Nie wdychaliśmy go świadomie, do niedawna!

Wyniki badań wskazują ponadto, że w oparach e-papierosów mogą znajdować się mało znane substancje rakotwórcze, a z całą pewnością są w nich drobinki cyny, chromu, niklu oraz innych metali ciężkich. Mogą one uszkadzać płuca. Takie drobinki mogą odrywać się np. od rozgrzanej spirali urządzenia. Nanocząstki, wnikać do płuc mogą je uszkadzać, prowadząc do nasilenia astmy, zapaleń oskrzeli czy rozedmy płuc. Z badań Hiszpańskiego Towarzystwa Pneumologów i Chirurgów Klatki Piersiowej (SEPAR) wynika, że e-papierosy osłabiają siłę przesyłu powietrza poprzez drogi oddechowe i mogą wywoływać zmiany w tkankach płuc. W badaniach SPAR udowodniono, że 10 minutowe zaciąganie się elektronicznym urządzeniem osłabia znacząco siłę transportu powietrza w drogach oddechowych (badania na zdrowych palaczach i osobach niepalących).

Inwestorzy z rynku tytoniowego kupują firmy produkujące e-papierosy, licząc na pozyskanie wielu nowych klientów. Obecnie ponad 100 firm produkujących urządzenia do dozowania nikotyny bawi się w kotka i myszkę z palaczami i osobami niepalącymi. Ci ostatni coraz częściej narażeni są na bierne palenie e-papierosa. Powodzenie takich działań opiera się na wmówieniu nam, że e-papierosy są przeciwieństwem tych tradycyjnych, czyli że są zdrowe. Czy aby na pewno?

*Dr n. med. Marek Jurgowiak
Katedra Biochemii
Klinicznej
Collegium Medicum UMK,
członek Rady
Programowej „Primum”*

Dr n. med. Stanisław Prywiński – wyróżniony Dyplomem Kapituły im. prof. Bolesława Szareckiego.

Dyplom przyznawany jest osobom, których dorobek naukowo-badawczy istotnie zmienił oblicze polskiej nauki i praktyki w leczeniu przepuklin w ostatnich dziesięcioleciach. Sam generał prof. Szarecki wydał w 1951 r. pierwszą monografię dotyczącą przepuklin: „Przepukliny pachwinowe. Zarys anatomiczny i leczenie chirurgiczne.”

Kapitułę wyróżnienia przewodniczy konsultant krajowy ds. chirurgii ogólnej prof. Grzegorz Wallner, w jej skład wchodzi członkowie Towarzystwa Chirurgów Polskich oraz Polskiego Klubu Przepuklinowego.

Doktor Prywiński tematyką leczenia przepuklin pachwinowych zainteresował się ponad 30 lat temu, dzięki ówczesnemu szefowi – prof. Zygmuntowi Mackiewiczowi. Jedną z pierwszych prac Doktora była publikacja wyników leczenia przepuklin pachwinowych metodą Lichtensteina. Temat jego pracy doktorskiej: „Otyłość jako czynnik ryzyka w leczeniu dużych przepuklin pooperacyjnych techniką pogażonego płata skóry własnej” również dotyczył przepuklin. Doktor Prywiński jest współautorem książek, m.in. rozdziałów w monografii pt. „Przepukliny brzuszne” oraz kilku rozdziałów w książce pt. „Współczesne leczenie przepuklin”. Wyróżniony aktywnie działa w Polskim Klubie Przepuklinowym. W jego ramach wykonywał m.in. liczne pokazowe operacje na terenie całej Polski. Na co dzień Doktor pracuje w bydgoskim Szpitalu Miejskim – jest kierownikiem Oddziału Chirurgicznego, drugą kadencję sprawuje też obowiązki prezesa Bydgoskiej Izby Lekarskiej.

...więc będę wszystko widział i słyszał?...

...to pytanie, które niemal zawsze słyszy anestezjolog w trakcie wizyty przedoperacyjnej od pacjentów zakwalifikowanych do znieczulenia przewodowego. Lęk i niepokój związany z zachowaniem stanu przytomności podczas zabiegu, a tym samym – świadomym współuczestnictwem w operacji, są czasami tak silne, że pacjent kategorycznie odmawia zgody na znieczulenie przewodowe i żadne argumenty nie przekonują go do zmiany decyzji.

chem Kołaczykiem, prof. Akademii Sztuki w Szczecinie, opracowała praktyczną metodę zastosowania muzykoterapii podczas zabiegu operacyjnego. W projekcie została wykorzystana muzyka relaksacyjna, przygotowana i opracowana przez prof. Kołaczyka, a całość przetestowano na grupie pacjentów Oddziału Urologii i Onkologii Urologicznej Wielospecjalistycznego Szpitala w Inowrocławiu poddawanych przezcewkowym zabiegom urologicznym.

muzykoterapii. W konsekwencji uzyskiwaliśmy swego rodzaju kurtynę dźwiękoszczelną dla odgłosów z pola operacyjnego.

Muzyka do mojego eksperymentu musiała spełniać następujące wymagania: mieć relaksujący charakter, uwzględniać różnice wieku, wykształcenia, a także zainteresowań muzycznych pacjentów. W badaniu wykorzystane zostały dzieła muzyki klasycznej i rozrywkowej. Najważniejszą cechą było spokojne tempo i łagodny nastrój utworów, nie bez znaczenia pozostawała bardzo dobra jakość wykonania i użycie wysokiej jakości sprzętu odtwarzającego.

Obserwacja chorych, u których zastosowano śródoperacyjnie muzykoterapię, wskazuje na skuteczność tej metody poprzez znaczną redukcję lęku i uspokojenie. Wielu pacjentów podczas terapii muzyką relaksacyjną zasypiało, co utwierdza w przekonaniu, że został uzyskany pożądany efekt. Wstępne wyniki przeprowadzonego badania wskazują na istotne korzyści płynące z włączenia muzykoterapii jako jednego ze stałych elementów kompleksowego postępowania okołoperacyjnego. Metoda ta, ze względu na swoją prostotę, skuteczność i bezpieczeństwo zasługuje na rozpowszechnienie w oddziałach zabiegowych, gdzie wykonuje się operacje w znieczuleniu przewodowym.

Wanda Waśniewska-Kołaczyk

Od pacjenta:

GDYBY NIE MUZYKA - BYŁO BY BAROZO TRUWO
SIĘ ZREAKSOWAĆ I NIE MYŚLEĆ O ZABIEGU.
DZIĘKUJĘ! :)

Problem: „wszystko będę widział” jest standardowo rozwiązywany zastosowaniem parawanu osłaniającego pole operacyjne. Do rozstrzygnięcia pozostaje kwestia drugiej części pytania: „wszystko będę słyszał”. Co zrobić, by do pacjenta nie docierały odgłosy narzędzi z pola operacyjnego, by nie musiał słuchać rozmów zespołu? Powszechnym oraz sprawdzonym rozwiązaniem jest sedacja. Sposób dobry, pewny, jednak jak każda forma farmakoterapii nie-objętny i obciążony ryzykiem działań niepożądanych.

Podczas poszukiwania metody nieinwazyjnej zrodził się pomysł nawiązania współpracy z Katedrą Muzykoterapii CM w Bydgoszczy i uzupełnienia muzykoterapią leczenia operacyjnego chorych w znieczuleniu przewodowym. Wspólnie z dr. hab. Wojciechem Pośpiechem, prof. UMK, kierownikiem Katedry Muzykoterapii, oraz dr. hab. Wojcie-

Warunkiem zakwalifikowania pacjenta do udziału w badaniu był brak przeciwwskazań do wykonania znieczulenia podpajęczynówkowego, nie stosowanie jakichkolwiek leków wpływających na czynność OUN, działających uspokajająco czy przeciwlękowo oraz słuch zachowany na poziomie słyszenia rozmów w odległości 2 metrów. W eksperymencie wzięli udział chorzy obu płci, w różnym wieku, zarówno zdrowi, jak i z różnymi schorzeniami przewlekłymi. Założeniem badania było uzyskanie pożądanego celu jak najprostszą i najtańszą metodą, bowiem tylko takie metody mają szansę na upowszechnienie.

W grupie biorącej udział w eksperymencie badawczym w dniu zabiegu nie stosowano, powszechnie zlecanej w celu zmniejszenia napięcia, premedykacji farmakologicznej. Po wykonanym standardowo znieczuleniu podpajęczynówkowym, badanemu zakładano słuchawki na uszy i w ten sposób poddawano

O autorce: Pracuje w Wielospecjalistycznym Szpitalu w Inowrocławiu jako anestezjolog na Oddziale Urologii i Onkologii Urologicznej. Od 2006 r. specjalistka w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii. Ukończyła dwuletnie studia podyplomowe „Medycyna bólu” na Uniwersytecie Jagiellońskim. Interesuje się medycyną chińską. Jej ulubione zajęcia to: fitness, TRX, ćwiczenia na siłowni oraz jazda na nartach biegowych.

Zjazd Absolwentów Wydziału Lekarskiego w Gdańsku, rocznik 1984–1990

Z okazji 25-lecia uzyskania dyplomu zapraszamy na zjazd, który odbędzie się na Zamku Gniew (13–14.06.2015 r.) Rozpoczęcie spotkania w sobotę, 13.06. Zgłoszenia i szczegółowe informacje u organizatorek: Joanna Dombrowska-Kołodziejczyk, tel. 600 129 685, e-mail: asia_dombrowska@wp.pl, Elwira Stasiuk, tel. 607 620 142, e-mail: elvic@wp.pl oraz na stronie www.zamek.gniew.pl

Naszej Koleżance

Beacie Świerczyńskiej

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci

MAMY

składają współpracownicy
z Oddziału Pediatrii, Pneumonologii i Alergologii
Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego w Bydgoszczy

Zdecydowanie – kompleksowość leczenia

...takiej odpowiedzi udzielił Jędrzej Giziński, prezes Zarządu Centrum Medycznego Giziński, zapytany, co wyróżnia jego ośrodek spośród innych niepublicznych placówek naszego województwa. I dodał: „Pacjent, przychodząc do ośrodka, państwowego czy prywatnego, chce, żeby się nim zająć od początku do końca, czyli od diagnostyki aż do zakończenia leczenia”.

Centrum, rzeczywiście, jest w stanie zaoszczędzić się o zdrowie pacjentów w sposób wszechstronny – gmachy przy ul. Leśnej 9 i 9A w Bydgoszczy mieszczą wielooddziałową klinikę (z oddziałami na których wykonywane są procedury z zakresów: chirurgii dorosłych, dziecięcej, naczyniowej, plastycznej oraz gastroenterologii, ginekologii, laryngologii dzieci i dorosłych, neurochirurgii – leczenie kręgosłupa, ortopedii dzieci i dorosłych, urologii i psychiatrii), gabinety, w których przyjmują lekarze prawie 30 specjalności, poradnie i liczne pracownie diagnostyczne. W każdej dziedzinie, w której świadczone są usługi, ośrodek ma podpisany kontrakt z NFZ. Warto zwrócić uwagę, że badaniami – zarówno pacjentów szpitala, jak i poradni specjalistycznych – zajmują się między innymi firmy zewnętrzne, których filie zlokalizowane są na terenie Centrum.

Chirurgzy ośrodka wykonują ponad 3 tys. operacji rocznie, w tym wiele za pomocą nowoczesnych, małoinwazyjnych metod. Centrum działa w sposób ciągły, zatrudnia obecnie 230 osób, dla większości z nich stanowi podstawowe miejsce pracy. Aż trudno uwierzyć, że przygoda rodziny Gizińskich z niepubliczną służbą zdrowia zaczęła się od utworzenia przez dr. Włodzisława Gizińskiego – 30 lat temu w piwnicy domu przy ul. Sułkowskiego w Bydgoszczy – niewielkiego, prywatnego gabinetu psychiatrycznego.

PSYCHIATRIA

Dzisiaj dr Włodzisław Giziński jest kierownikiem kompleksu psychiatrycznego składającego się z oddziału stacjonarnego (50 łóżek)

i dziennego (60), ambulatorium oraz psychiatrycznej izby przyjęć. „W Bydgoszczy działają obecnie dwie takie izby, mimo to – mówi Jędrzej Giziński – pacjenci wciąż nie mogą się pomieścić”. Izba czynna jest 24 godziny na dobę, przez siedem dni w tygodniu. Przyjmuje wszystkich pacjentów oprócz uzależnionych lub znajdujących się pod wpływem alkoholu czy innych środków psychoaktywnych (placówka nie prowadzi oddziału detoksykacyjnego ani uzależnień alkoholowych).

Zlokalizowanie psychiatrii w ośrodku wielospecjalistycznym (jakim jest Centrum Medyczne Giziński), zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, było, według prezesa Zarządu, trafnym rozwiązaniem. „Między innymi umożliwia ono – wyjaśnia Jędrzej Giziński – kompleksowe podejście do pacjenta, bo medycyna to jest konsylium lekarskie, a nie wiedza jednej osoby” i opowiada o kobiecie przywiezionej z diagnozą symulowania bólów brzucha. Centrum było pierwszym ośrodkiem, który zrobił jej USG. Wykazało ono, że kobieta ma guza macicy. Następnego dnia mogła zostać na miejscu zoperowana.

Dużym sukcesem kompleksu jest akredytacja Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Od września zeszłego roku Centrum jest ośrodkiem referencyjnym szkolącym w zakresie psychoterapii.

Psychiatria uchodzi za dziedzinę co najmniej niedochodową, dlatego niewiele jest w kraju niepublicznych ośrodków świadczących tego typu usługi. Jednym z nich jest Centrum Medyczne Giziński. Jak twierdzi prezes Zarządu „obecnie, w takim wymiarze, jaki mamy, psychiatria się samofinansuje. Chociaż są dziedziny – przynajmniej – do których trzeba dokładać, np. izba przyjęć. Tutaj są

bardzo niskie stawki – zaczynaliśmy od 1500 zł, teraz dostajemy 800 zł mniej”.

RENTOWNOŚĆ

Centrum przynosi zyski. Wszystko przeznacza na kupno nowych budynków, aparaturę medyczną, bieżące remonty. Od początku istnienia spółki zgromadzenie wspólników nigdy nie podjęło uchwały o wypłacie dywidendy. „Prywatna służba zdrowia ratuje budżet Polski – konstatuje prezes Centrum – Świadczy te same usługi, co publiczne szpitale, często za niższe kwoty, bo punkt rozliczeniowy dla prywatnych ośrodków jest zazwyczaj trochę mniej płatny, a jeszcze nie pobieramy z budżetu funduszy na inwestycje. Wygospodarowujemy je z zarobionych pieniędzy”.

PLANY

Na pytanie o plany Jędrzej Giziński odpowiada: „Rozwijamy się cały czas, bo jedyna dobra metoda zarządzania to nastawienie na ciągły rozwój ośrodka. W tej chwili nie planujemy zwiększyć zakresu działalności – chcemy tylko rozwijać dziedziny, które już u nas istnieją. Zamierzamy zwiększyć liczbę łóżek, w tym koniecznie łóżek chirurgicznych, zlikwidować sale 3-osobowe, podnieść komfort pobytu pacjenta.

Niedługo oddajemy do użytku kolejny budynek. Planujemy przenieść tam psychiatrię i zwiększyć liczbę łóżek do 90. Myślimy też o łóżkach detoksykacyjnych, szczególnie, że najbliższe są dopiero w Toruniu. Przeniesiemy i rozbudujemy również rehabilitację – obecnie zajmuje pojedynczy gabinet”.

Magdalena Godlewska

PIERWSZY SUV, KTÓRY NIE PODĄŻA ZA INNYMI

MAZDA CX-5

Z TECHNOLOGIĄ **SKYACTIV**

Takiego SUV'a jeszcze nie było. Dzięki zastosowaniu rewolucyjnej technologii SKYACTIV Mazda CX-5 oferuje przestrzeń i wszechstronność samochodu klasy SUV, łącząc jednocześnie sportową charakterystykę układu napędowego z niespotykanie niskim zużyciem paliwa. Nasza najnowsza filozofia stylizacyjna KODO - Dusza ruchu, sprawia że Mazda CX-5 wydaje się być w ruchu nawet gdy stoi, a jej piękne nadwozie, eleganckie detale i dynamiczna sylwetka sprawiają że dumnie wyróżnia się na tle innych SUV'ów.

MAZDA CX-5. Przelamuje konwencje.

W zależności od wersji samochodu średnie zużycie paliwa oraz emisja CO₂ wynoszą odpowiednio: od 4,6 do 7,2 l/100 km oraz od 119 do 165 g/km. Samochód jest wyposażony w układ klimatyzacji zawierający fluorowany gaz cieplarniany [HFC-134A] o współczynniku ocieplenia globalnego powyżej 150. Informacje dotyczące odzysku i recyklingu samochodów wycofanych z eksploatacji znajdziesz na www.mazda.pl

NORDIC MOTOR Sp. z o.o.
www.mazda.bydgoszcz.pl

ul. Fordońska 307, 85-766 Bydgoszcz
tel. 52 339 07 33

Pod egidą Bydgoskich Spotkań Bioetycznych

Konferencja naukowa, współorganizowana przez BIL, poświęcona „Medycznemu, etycznemu i prawnym aspektom sprzeciwu sumienia w praktyce medycznej” (marzec 2015) zgromadziła zarówno lekarzy, pielęgniarki i położne – osoby posiadające prawo do zaniechania w pewnych okolicznościach działań związanych z zawodem a niezgodnych z sumieniem, jak i farmaceutów – przedstawicieli profesji, której klauzula sumienia nie dotyczy, ale fakt ten budzi liczne kontrowersje.

Jedną z głównych kwestii, na których koncentrowali się – zaproszeni przez prof. dr hab. med. Władysława Sinkiewicza, przewodniczącego Komisji Bioetycznej BIL – wykładowcy, był zakres obowiązywania klauzuli sumienia. Koncepcję sprzeciwu sumienia charakteryzującą się najmniejszą liczbą ograniczeń nałożonych na jego stosowanie zaprezentował dr hab. Michał Królikowski, prof. UW z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Nie tylko, jak większość prelegentów, uznał, że klauzulą sumienia wolno objąć cały podmiot zbiorowy świadczący usługi lecznicze, a także –

że wskazanie pacjentowi realnej możliwości uzyskania świadczenia nie jest obowiązkiem lekarza, który – powołując się na klauzulę sumienia – odmówił wykonania procedury, lecz również – stojąc na stanowisku, że wystawianie recept jest rodzajem świadczenia zdrowotnego – przyjął, że lekarz może, korzystając z klauzuli sumienia, sprzeciwić się wypisaniu recepty na środki wczesnoporonne.

Stwierdził, że wystawianie skierowań także zalicza się do świadczeń zdrowotnych, zatem „jeżeli istnieje uzasadnione przekonanie, że badania stanowią część procedury nakierowanej na zniszczenie dobra, a nie służą tylko uzyskaniu informacji o stanie pacjenta, lekarz może się powstrzymać od wystawiania skierowania na specjalistyczne badanie prenatalne. „Klauzula sumienia obejmuje – według niego – także sytuację sprzeciwu w momencie wystawiania orzeczenia, którego treść odpowiada przesłankom do zabiegu przerywania ciąży, o której mówi artykuł 4. ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży”.

Swoje poglądy na konferencji przedstawił i uzasadnił również m.in. prof. dr hab. Andrzej Zoll z Uniwersytetu Jagiellońskiego, a w imieniu swoich Izb opinie wyrazili: dr n. med. Maciej Hamankiewicz, prezes Naczelnej Rady Lekarskiej, dr n. farm. Marek Jędrzejczak, wiceprezes Naczelnej Rady Aptekarskiej oraz dr Grażyna Rogala-Pawelczyk, prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych. Również te wypowiedzi dotyczyły zakresu obowiązywania klauzuli sumienia. W dyskusji zabrakło głosu przeciwników obowiązywania tej regulacji prawnej. *mg*

Sztuka rozmowy podstawą diagnozy

W Collegium Medicum w Bydgoszczy odbyła się zorganizowana przez Koło Naukowe STN CM UMK Komunikacja w Opiece Medycznej oraz Polskie Towarzystwo Komunikacji Medycznej – I Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Sztuka rozmowy podstawą diagnozy” Wzięło w niej udział około 250 osób – lekarzy, psychologów, prawników, ekonomistów, studentów medycyny oraz przedstawicieli innych kierunków i zawodów. Była to pierwsza tego typu międzynarodowa konferencja zorganizowana w Polsce.

W trakcie konferencji wygłoszono wiele wykładów (było ich tak dużo, że nie sposób wszystkich tutaj wymienić), przeprowadzono panel dyskusyjny – „Kluczowe kompetencje liderów placówek służby zdrowia”, odbyło się 5 warsztatów praktycznych oraz dwie sesje, podczas których studenci doktoranci i młodzi naukowcy przedstawili swoje prace.

Pierwszy inauguracyjny wykład wygłosił prof. dr hab. n. med. T. Pasierski (Zakład Humanistycznych Podstaw Medycyny, II Wydział Lekarski, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Oddział Kardiologii i Chorób Naczyń, Międzyleski Szpital Specjalistyczny, Warszawa) przedstawiając „Etyczny wymiar komunikacji w medycynie”. Prof. dr hab. n. med. B. Łoza (Klinika Psychiatrii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Prezes Elekt Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Prezes Polskiego Towarzystwa Psychiatrii Sądowej, Warsza-

wa) wygłosił wykład na temat „Jak radzić sobie z zespołem wypalenia zawodowego wśród pracowników medycznych.”

Pertą konferencji określano wykład profesora dr. hab. n. med. W. Langewitz (Deputy Head, Division of Psychosomatic Medicine, Department of Internal Medicine, University Hospital, Basel, Switzerland), który jest współcześnie jedną z najwybitniejszych postaci w komunikacji medycznej rozumianej jako nauka. Wygłosił on wykład „Patient-centred care – do we know what we are talking about?”, który połączył naukowe i praktyczne aspekty komunikacji w opiece medycznej. Z ogromnym uznaniem spotkała się prezentacja Christelle Langrand (Co-auteur de manuels scolaires aux éditions Nathan et aux éditions Vuibert, Professeur agrégée de sciences physiques Ingénieur de l'Ecole Nationale Supérieure de Chimie et de Physique de Bordeaux,

Agrégée préparateur a l'Ecole Normale Supérieure d'Ulm, Paris) która przedstawiła „Communication avec personnel soignant: le vécu de deux parents” (perspektywa pacjenta w komunikacji medycznej w neonatologii we Francji).

Bardzo spójna i ciekawa była sesja psychonkologiczna, w której mgr A. Kaluga (wolontariuszka w Hospicjum Palium, autorka bloga „Zorkownia”, Poznań) mówiła na temat „Śmierć nie potrzebuje makijażu – kilka słów wolontariusza Hospicjum” Fascynujący był wykład dr. hab. n. hum. J. Barańskiego (Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich, Wrocław) „Symbolika wypowiedzi umierających”. Pani prof. dr hab. n. med. K. de Walden-Gałusko (Prezes Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego, Centrum Onkologii w Gdańsku, Katedra Psychiatrii na Wydziale Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińskiego – Mazurskiego, Olsztyn) omówiła „Odmienne sposoby przeżywania i radzenia sobie z chorobą nowotworową na różnych jej etapach oraz w zależności od wieku chorego.”

Zainteresowanie konferencją i liczba zgłoszeń przerosły najśmielsze oczekiwania organizatorów. Źródłem sukcesu i ogromną wartością spotkania było zaangażowanie i entuzjazm młodzieży medycznej z Collegium Medicum w Bydgoszczy oraz wybitnych, doświadczonych klinicystów, bioetyków, prawników i ekonomistów.

Aldona Katarzyna Jankowska

Specjalista hematolog, pracuje w Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii CM UMK. Jest prezesem Polskiego Towarzystwa Komunikacji Medycznej

terMedia zaprasza

7–9 maja 2015 r. – VI Zjazd Polskiego Towarzystwa Endokrynologii i Diabetologii Dziecięcej

8–9 maja 2015 r. – Terapia podciśnieniowa – kiedy i jak?

15 maja 2015 r. – Kobieta Współczesna Zdrowie i Zagrożenia

29–30 maja 2015 r. – III Ogólnopolski Kongres Starzenia Sie – Pacjent 65+ w codziennej praktyce lekarskiej

Dwa dni z medycyną na najwyższym poziomie

W marcu w bydgoskiej Operze Nova odbyła się jedna z największych w Europie konferencji dotyczących nowatorskich i przyszłościowych aspektów medycyny regeneracyjnej. Inicjatorem, pomysłodawcą i organizatorem I Międzynarodowej Interdyscyplinarnej Konferencji Medycyny Regeneracyjnej „Central European Conference on Regenerative Medicine CECRM - 2015” był prof. Tomasz Drewa, kierownik Oddziału Urologii Ogólnej i Onkologicznej Specjalistycznego Szpitala Miejskiego im. M. Kopernika w Toruniu oraz Katedry Medycyny Regeneracyjnej CM UMK.

W spotkaniu wzięło udział około 300 osób (uczestników i zaproszonych gości), reprezentujących 10 krajów i większość wiodących ośrodków badawczych z zakresu medycyny regeneracyjnej w Europie środkowej i na świecie. Konferencję podzielono na 3 główne sekcje tematyczne: w pierwszej, poświęconej medycynie regeneracyjnej, prezentowano głównie wyniki i doniesienia badawcze z obecnie wykorzystywanych, a także wdrażanych na zasadzie badań pilotażowych, procedur klinicznych, w drugiej, skoncentrowanej na inżynierii tkankowej, przedstawiono doniesienia z badań in vitro oraz in vivo, a w sekcji inżynierii biomateriałów przybliżono najnowocześniejsze techniki pozyskiwania i produkcji, a także właściwości materiałów, od skali „nano” po rozmiary narządów litych, mogących mieć zastosowanie w aplikacjach badawczych i klinicznych.

Podczas Konferencji goście (m.in. prof. Maria Siemionow, prof. Samy L. Habib oraz prof. Michael Gelinsky) – uznani w świecie liderzy z zakresu medycyny regeneracyjnej, inżynierii tkankowej lub inżynierii biomateriałów – przedstawili wykłady dotyczące powyższej tematyki. Zaprezentowano także doniesienia naukowe w ramach trzech sesji: prac oryginalnych, porterowej oraz młodych naukowców. Podczas tej ostatniej przyznano nagrodą specjalną, ufundowaną przez prof. Gerarda Drewę (wieloletniego dziekana Wydziału Lekarskiego oraz byłego kierownika Katedry Biologii Medycznej CM UMK) oraz prof. Tomasza Drewę. Nagrodę otrzymała lek. wet. Magdalena Gołyńska, reprezentująca Katedrę i Klinikę Chirurgii Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, która przedstawiła pracę w ramach wieloletowego translacyjnego projektu badawczego dotyczącego regeneracji tkanek w leczeniu chorób przyzębia. Przyznano także specjalny grant podróży prezesa Bydgoskiej Izby Lekarskiej – który otrzymał dr Volodymyr Oksymets z Kijowa.

Konferencja była efektem systematycznych prac badawczo-naukowych przeprowadzanych w Katedrze Medycyny Regeneracyjnej CM UMK w Bydgoszczy. Zakład Inżynierii Tkankowej Katedry jest jednym z pierwszych w Polsce i Europie środkowo-wschodniej zajmujących się tematyką medycyny regeneracyjnej. Jest to także pierwszy ośrodek w tej części Europy, który wprowadził medycynę regeneracyjną jako przedmiot obowiązkowy do programu studiów na kierunku lekarskim. Większość badań prowadzonych w Katedrze nakierowanych jest na możliwości zastosowania nowoczesnych technik z zakresu medycyny regeneracyjnej w urologii klinicznej i uroonkologii. Katedra i Zakład należą do grupy najprężniej działających w Europie ośrodków urologii eksperymentalnej. Badania z zakresu urologii i uroonkologii prowadzone są w oparciu o nowoczesne metody analizy in vitro i in vivo. Dodatkowo w Katedrze realizowane są także inne projekty – z zakresu mikrochirurgii, chirurgii onkologicznej i transplantacyjnej oraz ostatnio z zakresu dermatologii doświadczalnej. Profesor Drewa jest laureatem licznych nagród o zasięgu międzynarodowym i ogólnopół-

fot. Paweł Rynkowski

Oficjalna konferencja prasowa CECRM 2015. Od lewej: prof. Piotr Trzonkowski (Katedra i Zakład Immunologii Klinicznej i Transplantologii – Gdański Uniwersytet Medyczny), prof. Tomasz Drewa, prof. Maria Siemionow (Department of Orthopedics and Microsurgery Research – The University of Illinois at Chicago – UIC, USA), Ass. prof. Krzysztof Kobiela (Eli and Edythe Broad Center for Regenerative Medicine and Stem Cell/ Keck School of Medicine of the University of Southern California – Los Angeles, USA); prof. Samy L. Habib (Department of Cellular and Structural Biology – University of Texas Health Science Center at San Antonio, USA), prof. Leonora Bużańska (Pracownia Bioinżynierii Komórek Macierzystych – Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN), prof. Wojciech Wojakowski (III Klinika Kardiologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach).

skim, w tym także kierownikiem wielu zdobytych grantów badawczych, jak np. zeszłoroczny, uzyskany w programie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju „Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych” – STRATEGMED, o wartości 33 milionów złotych.

Konferencja objęta była honorowym patronatem m.in.: prezesa Bydgoskiej Izby Lekarskiej dr. n. med. Stanisława Prywińskiego, prorektora ds. Collegium Medicum UMK prof. Jana Styczyńskiego oraz prezesa Polskiego Towarzystwa Transplantacyjnego prof. Bolesława Rutkowskiego, a także prezydenta Bydgoszczy Rafała Bruskiego, prezydenta Torunia Michała Zalewskiego oraz wojewody Ewy Mess i starostwa powiatu bydgoskiego.

Maciej Nowacki

Autor jest magistrem – absolwentem fizjoterapii na CM UMK, studentem VI roku kierunku lekarskiego, doktorantem w Katedrze Medycyny Regeneracyjnej CM UMK

X KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA

Sekcji Audiologicznej i Sekcji Foniatrycznej Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów – Chirurgów Głowy i Szyi

28–30 maja 2015 BYDGOSZCZ

Organizatorzy: Klinika Foniatrii i Audiologii, Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu, Oddział Otolaryngologii z oddziałem Chirurgii Szczękowej, Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. J. Bizziela w Bydgoszczy, Sekcja Audiologiczna i Sekcja Foniatryczna Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów – Chirurgów Głowy i Szyi.

Kontakt: Jowita Bąk, tel. 501 032 095, e-mail: jowita.bak@jmjbiznes.pl; Małgorzata Machaj, tel. 501 032 096, e-mail: malgorzata.machaj@jmjbiznes.pl

Fizjoterapeuta w hospicjum

Fizjoterapia jest składową szeroko pojętej rehabilitacji medycznej. Ta z kolei jeszcze do niedawna definiowana była jako proces zmierzający do odtworzenia utraconej na skutek choroby sprawności, odzyskania niezależności i umożliwienia powrotu do aktywności zawodowej. Rozumiejąc w ten sposób pojęcie rehabilitacji medycznej i nierozdzielnie związanej z nią fizjoterapii, trudno zrozumieć zasadność prowadzenia fizjoterapii wśród pacjentów w zaawansowanym stadium choroby, objętych opieką paliatywną. Okazują się jednak, że stosowana regularnie, odpowiednio zaplanowana fizjoterapia przynosi wiele korzyści chorym objętym opieką paliatywną. Korzyści płynące ze stosowania fizjoterapii nie dotyczą jedynie chorych na nowotwory, ale także wszystkich grup pacjentów cierpiących z powodu chorób przewlekłych. Obecnie rehabilitację definiuję się jako: kompleksowe działanie obejmujące m.in. fizjoterapię, ukierunkowane na optymalne wykorzystanie potencjału chorego, tak, aby zagwarantować mu maksymalną możliwą do osiągnięcia jakość życia.

Korzyści płynące ze stosowania fizjoterapii dotyczą m.in. łagodzenia dokuczliwych objawów związanych z zaawansowaną chorobą nowotworową. Doskonałym przykładem może być ból, który jest źródłem cierpienia większości chorych pozostających pod opieką hospicjum. Niejednokrotnie włączenie fizjoterapii, jako składowej kompleksowego leczenia bólu, daje możliwość lepszej kontroli natężenia tego objawu. Jest to szczególnie istotne u chorych, u których dochodzi do zaburzeń napięcia w systemie mięśniowo-powięziowym. Interwencja fizjoterapeutyczna pozwala w takich sytuacjach zadziałać specyficznie na poziomie struktur generujących ból (m.in. terapia punktów spustowych, techniki terapii tkanek miękkich).

Ból nie jest jedynym objawem stanowiącym wskazanie do włączenia fizjoterapii. Kolejnym przykładem jest obrzęk limfatyczny, którego podstawą leczenia jest stosowanie terapii opartej na drenażu limfatycznym, bandażowaniu wielowarstwowym oraz kinezyterapii. Ciekawym rozwiązaniem u wielu chorych wydają się być wykorzystanie technik plastrowania (Kinesiotaping) i mięśniowo-powięziowego rozluźniania.

Bardzo korzystne jest także włączanie fizjoterapii do programów postępowania nefarmakologicznego u chorych cierpiących z powodu zaparcia. Interwencja fizjoterapeutyczna, bazująca na: masażu powłok brzusznych, pionizacji chorego, podnoszeniu aktywności fizycznej, normalizacji napięcia mięśniowo-powięziowego na poziomie powłok brzusznych, jest cennym uzupełnieniem farmakoterapii, a niekiedy rozwiązaniem alternatywnym.

Fizjoterapia jest niezwykle istotnym elementem leczenia chorych z dusznością, związaną z zaawansowanym stadium choroby nowotworowej. W ramach terapii opracowuje się m.in. strategię radzenia sobie w napadzie duszności, stosuje się ćwiczenia aktywizujące odpowiedni tor oddechu, techniki efektywnego odkrztuszania czy elementy relaksacji oddechowej (zazwyczaj w kooperacji z psychologiem).

Rola fizjoterapii w opiece paliatywnej nie sprowadza się jedynie do łagodzenia wybranych objawów towarzyszących chorobie. W pracy z pacjentem bardzo istotnym celem jest utrzymanie sprawności fizycznej i codziennej aktywności w granicach, jakie wy-

znacza choroba. Są to niejednokrotnie proste aktywności, takie jak np. samodzielna zmiana pozycji w łóżku, transfer łóżko-kreśło/fotel sanitarny/wózek czy czynności higieniczne. Możliwość wykonania samodzielnie tych, mogłoby się wydawać najprostszych czynności, jest źródłem ogromnej satysfakcji chorych – związana jest bowiem z poczuciem chociażby minimalnej niezależności. Poza tym chorzy pozostający aktywni fizycznie unikają szeregu objawów ubocznych związanych z długotrwałym unieruchomieniem. Utrzymanie aktywności fizycznej pozwala też chorym zmagać się z codziennym uczuciem zmęczenia. Objaw zmęczenia związanego z chorobą nowotworową (CRF – cancer related fatigue) jest problemem, z którym zmagają się 80-90% chorych w hospicjum. Leczenie zespołu zmęczenia opiera się głównie na zastosowaniu metod nefarmakologicznych, w tym m.in. ćwiczeń, wykonywanych przez fizjoterapeutę.

Fizjoterapeuta pracujący w hospicjum zajmuje się także edukowaniem chorych i ich najbliższego otoczenia. Dotyczy to możliwości wykorzystania sprzętu rehabilitacyjnego czy instruktażu ćwiczeń do samodzielnego wykonania. Jest to szczególnie istotne dla chorych na co dzień przebywających w domu.

Fizjoterapeuta, podobnie jak pozostali członkowie zespołu sprawującego opiekę nad chorym w hospicjum ma określone zadania i kompetencje. Warto podkreślić, że stworzenie choremu możliwości skorzystania z wielu dobrodziejstw, jakie niesie za sobą fizjoterapia, wymaga jednak bardzo dobrej komunikacji w zespole, tak aby potrzeby chorego były identyfikowane w sposób prawidłowy.

Anna Pyszora

Autorka jest doktorem nauk o zdrowiu, fizjoterapeutką. Pracuje w Katedrze i Zakładzie Opieki Paliatywnej CM UMK, Hospicjum Popiełuszki w Bydgoszczy, Ośrodku Wentylacji Domowej w Bydgoszczy.

UNIwersytet MIKOŁAJA KOPERNIKA COLLEGIUM MEDICUM IM. LUDWIKA RYDYGIERA W BYDGOSZCZY	06.05.2015 r. Domowe sposoby radzenia sobie z bólem pleców mgr Łukasz Leksowski, Katedra i Klinika Rehabilitacji
MEDYCZNA	13.05.2015 r. Genomowa rewolucja dr hab. n. med. Marcin Woźniak, Katedra Medycyny Sądowej
ŚRODA	20.05.2015 r. Czy można żyć bez jedzenia? dr n. med. Marlena Jakubczyk, Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii
w każdą środę o godz. 18:00 w Auli Collegium Medicum przy ul. Jagiellońskiej 13	27.05.2015 r. Wpływ wysiłku fizycznego na funkcje mózgu mgr Natalia Ciesielska, Katedra i Klinika Geriatrii
Kontakt: tel. (52) 585-38-13 e-mail: promocja@cm.umk.pl WWW.CM.UMK.PL	03.06.2015 r. Holistyczne ujęcie oddychania u osób z przewlekłym stresem jako element terapeutyczny dr hab. sztuki muzycznej Wojciech Pospiech, prof. UMK, Katedra i Zakład Muzykoterapii 10.06.2015 r. Na czym polega leczenie pacjenta w uzdrowisku? dr n. med. Robert Szafkowski, Katedra i Zakład Balneologii i Medycyny Fizycznej

Audi
Przewaga dzięki technice

**Złe warunki?
Nie dla quattro®.**

Nowe Audi Q3

Przywileje dla wymagających

Dla najbardziej wymagających klientów stworzyliśmy wyjątkową ofertę.

Modele Audi, które wyróżnia pionierska technika, szlachetna stylistyka oraz niezwykle bogate wyposażenie, są teraz dostępne w specjalnej ofercie skierowanej do lekarzy.

Szczegóły w salonie. Zapraszamy.

W zależności od wariantu i wersji zużycie paliwa w cyklu mieszanym: od 4,4 do 6,7 l/100 km, emisja CO₂: od 114 do 155 g/km.
Informacje dotyczące odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji znajdują się na stronie www.audi.pl.

Specjalna oferta dla lekarzy

Konarzewski

ul. Nowotoruńska 15, 85-854 Bydgoszcz
tel. 52/320 88 13, www.konarzewski.audi.pl

50 tysięcy złotych za utratę śledziony

O tym, jak istotną kwestią jest uzyskanie od pacjenta świadomej zgody, pisaliśmy już niejednokrotnie. Przykładem orzeczenia, które opisuje kryteria, jakim powinna ona odpowiadać, jest wyrok Sąd Apelacyjny w Katowicach (z 15 stycznia 2015 r., w sprawie I ACa 856/14, niepubl.) Zgodnie z wyrażonym w nim stanowiskiem – **jeśli pacjent przed zabiegiem nie uzyska pełnej wiedzy o możliwych komplikacjach i powikłaniach, to tak udzielona zgoda na leczenie nie jest skuteczna.**

W niniejszej sprawie powódka poddana została w pozwanym szpitalu zabiegowi kolonoskopii wraz z biopsją, w pełnej narkozie. Po zabiegu posadzono ją na korytarzu. Żle się czuła, kilkakrotnie sygnalizowała silny ból. Poinformowano ją jednak, że może iść do domu. Pacjentka udała się do domu, mimo iż ból się nasilił. Po pewnym czasie wezwała pogotowie ratunkowe. Wskutek interwencji lekarzy została przyjęta w trybie nagłym do szpitala z rozpoznaniem wstrząsu krwotocznego i pęknięcia śledziony. W drodze operacji śledzionę usunięto.

Rozpoznając sprawę, Sąd uznał o nieskuteczności udzielonej zgody. Jak wynika z okoliczności zaistniałych w sprawie pacjentka przed zabiegiem podpisała zgodę na badanie. Nie została jednak pouczona o potencjalnych skutkach zabiegu w postaci możliwych komplikacji i powikłań. Oznacza to, że nie miała ona pełnego rozeznania co do możliwych skutków zabiegu.

Zdaniem Sądu, pacjent biorący udział w zabiegu operacyjnym i leczniczym winien być uprzedzony o możliwych komplikacjach, nie tylko tych najczęstszych, ale i rzadszych, by mógł podjąć świadomą decyzję. W przeciwnym wypadku jest to tzw. zgoda nieobjaśniona. Jako taka jest wadliwa i należy przyjąć, że lekarz działa faktycznie bez zgody pacjenta, nawet, gdy postępuje zgodnie z zasadami sztuki lekarskiej.

Co więcej, w analizowanej sprawie Sądy obu instancji uznały zachowanie personelu medycznego za zawinione, bowiem pacjentka po zabiegu nie została poddana odpowiedniemu nadzorowi. Nie uzyskała rad, poza zdawkowymi informacjami, w jaki sposób powinna się zachować. Personel nie zainteresował się zgłaszanymi przez nią dolegliwościami bólowymi. To natomiast stanowiło obiektywny element winy polegający na uchybieniu obowiązkom zawodowym w postaci konieczności objęcia pacjenta opieką.

Na ocenę Sądu nie wpłynął fakt typowości następstw zabiegu. Badanie kolonoskopowe przeprowadzono u powódki prawidłowo. Ma ono charakter inwazyjny, jednak bardzo rzadko dochodzi do urazowego uszkodzenia śledziony. Tego rodzaju komplikacja mieści się w ryzyku powikłań tego zabiegu. Tym samym, jeśli pacjent zostanie prawidłowo poinformowany o możliwości uszkodzenia tego organu w wyniku badania, lekarz wykonujący zabieg, który nieumyślnie uszkodzi go, nie odpowie za błąd w sztuce lekarskiej. Tego elementu zabrakło.

W opisywanym przypadku nie budziło wątpliwości sądów obu instancji, że to w wyniku zabiegu kolonoskopii doszło do uszkodzenia śledziony. Tym samym, wystąpił związek przyczynowo-skutkowy między wykonaniem badania u pacjentki i uszkodzeniem śledziony.

Miarkując wysokość zasądzonej kwoty Sąd wziął także pod uwagę stan zdrowia pacjentki, która po operacji usunięcia śledziony długo dochodziła do zdrowia. Długotrwale przebywała w szpitalu. Stała się apatyczna i drażliwa. Odczuwała objawy depresyjne i lękowe. Co prawda śledzioną nie jest narządem niezbędnym do życia człowieka, jednak osoby jej pozbawione mają zmniejszoną odporność przeciwbakteryjną i stają się podatne na pewne schorzenia. Usunięcie śledziony spowodowało trwałe uszczerbek na zdrowiu u powódki wynoszący 15%.

Sąd uznał żądanie pacjentki i ustalił odpowiedzialność szpitala na podstawie art. 430 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c., zaś zadośćuczynienia – przepisu art. 4 ust 1 ustawy z 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 159 z późn. zm.) w zw. z art. 448 k.c.

Sądy obu instancji uwzględniły wszystkie czynniki, które wystąpiły, i wzięły pod uwagę konsekwencje zabiegu, procesu leczenia, jego czas trwania, dolegliwości bólowe oraz stan psychiczny powódki na skutek utraty śledziony. Uznały, że właściwą kwotą zadośćuczynienia jest 50.000 zł.

Justyna Straka – prawnik

Autorka pracuje w Kancelarii Prawniczej „Krislex” w Bydgoszczy, www.facebook.com/krislex.bydgoszcz, justyna.straka@krislex.pl

Zarząd Oddziału PTS Bydgoszcz

informuje, że zebrania naukowo-szkoleniowe PTS odbywają się w Hali Sportowo-Widowskiej „ŁUCZNICZKA” w Bydgoszczy (ul. Toruńska 59, sala konferencyjna, II piętro)

● Zebranie: **14 maja 2015 r., czwartek, godz. 10.30**

Wykład I: Hanna Dratwa – Firma Lloyd’s. Temat: **„Ubezpieczenie od utraty dochodu dla lekarzy i lekarzy dentystów”.**

Wykład II: dr n. med. Aneta Doliwa-Augustowska, Zakład Protetyki Stomatologicznej, Instytut Stomatologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Temat: **„Odbudowa na wkładzie koronowo-korzeniowym czy endokorona – dylematy praktyka”.**

Zebrania odbywają się w Hali Sportowo-Widowskiej „ŁUCZNICZKA” w Bydgoszczy, ul. Toruńska 59, sala konferencyjna, II piętro.

Oddział Bydgoszcz: 85-120 Bydgoszcz • ul. Nowodworska 25/90
tel. 52 373 87 34 kom. 600 518 815 • fax 52 373 87 34
e-mail: pts-oddz-bydgoszcz@wp.pl • www.ptsbydgoszcz.pl

Zapraszamy wiosną do Uzdrowiska Ciechocinek na kursy

● **16 maja 2015 r. – „Współczesne standardy w leczeniu endodontycznym”.**

Wykładowca: prof. dr hab. n. med. Elżbieta Bołtacz-Rzepkowska – kierownik Zakładu Stomatologii Zachowawczej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Kurs organizuje: Włocławskie Stowarzyszenie Lekarzy Stomatologów pod patronatem Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej.

Na kursy zapraszamy do hotelu „Austeria” w Ciechocinku, ul. Bema 32.

Początek szkolenia 10.00. Opłata za kurs wynosi 270 zł (wliczony koszt obiadu w restauracji hotelowej, oraz przerwy kawowe). Za udział 8 punktów edukacyjnych.

Informacje i formularz zgłoszeniowy na stronie:

www.stomatologia.edu.pl.

Dodatkowe informacje: (54) 231 51 57, 694 724 871.

Zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom objętym ubezpieczeniem chorobowym, które zostały zwolnione z wykonywania pracy w związku z koniecznością osobistego sprawowania opieki nad:

- dzieckiem w wieku do ukończenia 8 lat w sytuacji nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły, do której dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235 ze zm.), lub dziennego opiekuna sprawującego opiekę nad dzieckiem, jak również w razie porodu lub choroby małżonka ubezpieczonego, stale opiekującego się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia mu sprawowanie opieki, a także w wypadku pobytu małżonka ubezpieczonego, stale opiekującego się dzieckiem w stacjonarnym zakładzie opieki zdrowotnej
- chorym dzieckiem w wieku do ukończenia 14 lat
- innym chorym członkiem rodziny.

Za **członków rodziny** uważa się: małżonka, rodziców, teściów, dziadków, wnuki, rodzeństwo oraz dzieci w wieku powyżej 14 lat, jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z ubezpieczonym w okresie sprawowania opieki. Za dzieci – dzieci własne ubezpieczonego lub jego małżonka oraz dzieci przysposobione, a także obce przyjęte na wychowanie i utrzymanie.

Zasiłek opiekuńczy przysługuje przez okres zwolnienia od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 60 dni w roku kalendarzowym, jeżeli opieka sprawowana jest nad dzieckiem w wieku do lat 8 lub chorym dzieckiem do ukończenia lat 14
- 14 dni w roku kalendarzowym, jeżeli opieka sprawowana jest nad innym chorym członkiem rodziny.

Zasiłek opiekuńczy łącznie na opiekę nad dziećmi i innymi członkami rodziny przysługuje przez okres nie dłuższy niż 60 dni w roku kalendarzowym, niezależnie od liczby członków rodziny uprawnionych do zasiłku opiekuńczego oraz bez względu na liczbę dzieci i innych członków rodziny wymagających opieki.

Od 1 stycznia 2009 r. prawo do zasiłku opiekuńczego w wymiarze do 8 tygodni, tj. do 56 dni, przysługuje ubezpieczonemu ojcu dziecka lub innemu ubezpieczonemu członkowi najbliższej rodziny z tytułu sprawowania osobistej opieki nad nowo urodzonym dzieckiem, w przypadku, gdy matka dziecka korzysta z urlopu macierzyńskiego w wymiarze do 8 tygodni po

porodzie i przebywa w szpitalu. Jest to dodatkowy wymiar zasiłku opiekuńczego, niezależny od podstawowego wymiaru zasiłku opiekuńczego z tytułu sprawowania osobistej opieki nad zdrowym dzieckiem w wieku do lat 8 lub chorym dzieckiem w wieku do ukończenia 14 lat (60 dni w roku kalendarzowym) i nie jest związany z rokiem kalendarzowym.

Zasiłek opiekuńczy **nie przysługuje**, jeżeli poza ubezpieczonym są inni członkowie rodziny pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym mogący zapewnić opiekę dziecku lub choremu członkowi rodziny. **Nie dotyczy to jednak opieki sprawowanej nad chorym dzieckiem w wieku do 2 lat.** Miesięczny zasiłek opiekuńczy wynosi 80% podstawy wymiaru zasiłku.

Zasiłek opiekuńczy nie przysługuje w trakcie:

- urlopu bezpłatnego
- urlopu wychowawczego
- tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności.

Ubezpieczony wykonujący pracę zarobkową w okresie orzeczonego zwolnienia od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z jego celem traci prawo do zasiłku opiekuńczego za cały okres zwolnienia.

Dowodami stwierdzającymi konieczność osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem w wieku do lat 14 lub innym chorym członkiem rodziny są zaświadczenia lekarskie wystawione na druku ZUS ZLA przez upoważnionych lekarzy, lekarzy dentystów, felczerów lub starszych felczerów:

- W pole 18 – należy wpisać kod pokrewieństwa chorego członka rodziny, nad którym ubezpieczony sprawuje opiekę:
 - 1 – w przypadku opieki nad dzieckiem
 - 2 – w przypadku opieki nad małżonkiem, rodzicami, teściami, dziadkami, wnukami, rodzeństwem
 - 3 – w przypadku opieki nad innymi osobami pozostającymi we wspólnym gospodarstwie z ubezpieczonym.
- W pole 19 – należy wpisać datę urodzenia chorego członka rodziny, nad którym ubezpieczony sprawuje opiekę (dzień – miesiąc – rok)

W przypadku sprawowania przez ubezpieczonego osobistej opieki nad dzieckiem w wieku do lat 8 w sytuacji, gdy małżonek stale opiekujący się dzieckiem jest chory lub odbywa poród i okoliczności te uniemożliwiają mu sprawowanie opieki, dokumentem stanowiącym podstawę do wypłaty zasiłku opiekuńczego jest zaświadczenie lekarza, wystawione na zwykłym blankiecie, stwier-

dżające okres choroby lub poród oraz fakt, że choroba lub poród uniemożliwiają sprawowanie opieki nad dzieckiem.

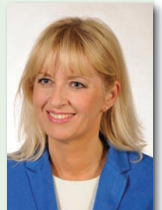
Dokumentem, na podstawie którego dokonuje się wypłaty zasiłku opiekuńczego w przypadku przebywania małżonka ubezpieczonego, stale opiekującego się dzieckiem w wieku do lat 8 w stacjonarnym zakładzie opieki zdrowotnej, jest zaświadczenie tego zakładu, potwierdzające okres pobytu w tej placówce.

Dokumentem niezbędnym do wypłaty zasiłku opiekuńczego w razie nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola lub szkoły jest oświadczenie ubezpieczonego.

W każdym przypadku, kiedy stan zdrowia potwierdza powyższe okoliczności, tj. konieczność sprawowania opieki – lekarz uprawniony ma prawo udokumentować je stosownym zaświadczeniem, kwestie uprawnień do wypłaty rozstrzygane są przez ZUS.

Marlena Ciesielska-Osuch

O autorce: Marlena Ciesielska-Osuch jest lekarzem chorób wewnętrznych oraz specjalistą medycyny pracy. Ma 20-letni staż pracy zawodowej. W Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych pracuje od 2003 roku – od stycznia 2014 pełni funkcję Głównego Lekarza Orzecznika.

Zapraszamy

do BIURA

RACHUNKOWO-PODATKOWEGO

- ▶ Specjalizujemy się w rozliczaniu podatkowym podmiotów świadczących **USŁUGI MEDYCZNE.**
- ▶ Nasze Biuro łączy **TRADYCYJNĄ KSIĘGOWOŚĆ Z NOWOCZESNYMI TECHNOLOGIAMI**, opartymi m.in. na komunikacji online/ e-mail/sms/tel.
- ▶ **SZANUJĄC PAŃSTWA CZAS**, wychodzimy naprzeciw, dojeżdżamy i odbieramy dokumenty bezpośrednio u zainteresowanego.

BIURO RACHUNKOWE

Kancelaria Podatkowa

Grygier i Wspólnicy sp. jawna

e-mail: poczta_big@wp.pl

☎ 508 303 873 • 525 243 584

www.bigbiuro.pl

Bydgoszcz, ul. Szajnochy 11

Specjalizacje

Wykaz lekarzy/ lekarzy dentystów, którzy uzyskali tytuł specjalisty w poszczególnych dziedzinach medycyny w sesji jesiennej 2014 r. Informacja: Wydział Zdrowia – Kujawsko-Pomorskie Centrum Zdrowia Publicznego Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

ALERGOLOGIA

- lek. Anna Dorota Gradowska pod kierunkiem prof. dr. hab. med. Zbigniewa Bartuziego
- dr n. med. Joanna Kołodziejczyk pod kierunkiem prof. dr. hab. med. Zbigniewa Bartuziego

ANESTEZJOLOGIA I INTENSYWNA TERAPIA

- lek. Iwona Dobrowolna pod kierunkiem lek. Waldemara Cyran-kiewicza
- lek. Eliza Dobruchowska-Kęsikowska pod kierunkiem lek. Anny Świtakowskiej
- lek. Magdalena Grażyna Dobruchowska-Marchelek pod kierunkiem lek. Małgorzaty Mroczkowskiej
- dr n. med. Emilia Joanna Józwińska pod kierunkiem lek. Artura Cieślińskiego
- lek. Ewa Kaczmarek-Bułowicz pod kierunkiem lek. Andrzeja Woźniaka
- lek. Piotr Krupa pod kierunkiem prof. dr. hab. n. med. Krzysztofa Kuszy
- lek. Jacek Maciej Sowa pod kierunkiem lek. Anny Świtakowskiej
- lek. Małgorzata Urbańska-Chmarzewska pod kierunkiem dr. n. med. Roberta Włodarskiego

CHIRURGIA KŁATKI PIERSIOWEJ

- dr n. med. Przemysław Bławat pod kierunkiem prof. dr. hab. med. Janusza Kowalewskiego

CHIRURGIA OGÓLNA

- dr n. med. Bartosz Fórmankiewicz pod kierunkiem dr. n. med. Zbigniewa Banaszkiewicza
- lek. Wojciech Zygmunt Jaraczewski pod kierunkiem lek. Jana Gradzewicza
- lek. Iwona Beata Jaworowska-Detyna pod kierunkiem dr. n. med. Marka Gryza
- lek. Wojciech Andrzej Kupczyk pod kierunkiem prof. dr. hab. n. med. Marka Jackowskiego
- lek. Krzysztof Lang pod kierunkiem dr. n. med. Jerzego Becińskiego
- dr n. med. Adrian Krzysztof Reśliński pod kierunkiem lek. Stanisława Pierścińskiego
- lek. Emilia Marta Wojtał pod kierunkiem lek. Jacka Pypkowskiego
- lek. Witold Tomasz Woźnicki pod kierunkiem lek. Wojciecha Ku-lińskiego

CHOROBY WEWNĘTRZNE

- lek. Iwona Florczyk pod kierunkiem prof. dr. hab. med. Romana Junika
- lek. Marta Gozdowska-Woźniak pod kierunkiem lek. Barbary Kwiatkowskiej
- lek. Joanna Kwaśniewska-Błaszowska pod kierunkiem dr n. med. Danuty Zalewskiej-Rydzkowskiej
- lek. Roman Liedkiewicz pod kierunkiem lek. Teresy Grabowskiej
- lek. Emilia Wioleta Michna pod kierunkiem lek. Dariusza Gajdy
- lek. Weronika Anna Piszczek pod kierunkiem lek. Aleksandry Kostyry
- lek. Jacek Paweł Szczepański pod kierunkiem dr. n. med. Marcina Zmudzińskiego
- lek. Anna Aleksandra Szkwarek pod kierunkiem lek. Marzeny Anasiewicz

CHOROBY ZAKAŻNE

- lek. Joanna Małgorzata Wernik pod kierunkiem dr n. med. Doroty Kozielowicz

DERMATOLOGIA I WENEROLOGIA

- dr n. med. Marek Jankowski pod kierunkiem lek. Aleksandry Kosińskiej

GASTROENTEROLOGIA

- dr n. med. Marek Seweryn Milewczyk pod kierunkiem prof. dr. hab. med. Macieja Świątkowskiego

GASTROENTEROLOGIA DZIECIĘCA

- prof. dr hab. n. med. Mieczysława Leokadia Czerwionka-Szaflarska

GENETYKA KLINICZNA

- lek. Agata Klaudia Runge pod kierunkiem prof. dr hab. med. Olgi Haus

GERIATRIA

- lek. Marta Brukiewa pod kierunkiem lek. Joanny Kołakowskiej
- dr n. med. Ewa Jadwiga Winczyk pod kierunkiem prof. dr. hab. n. med. Kornelii Kędziory-Kornatowskiej

GINEKOLOGIA ONKOLOGICZNA

- dr n. med. Sławomir Mieczysław Jabłoński pod kierunkiem prof. dr. hab. med. Łukasza Wicherka

HEMATOLOGIA

- lek. Justyna Gajkowska-Kulik pod kierunkiem dr n. med. Małgorzaty Całbeckiej

IMMUNOLOGIA KLINICZNA

- dr n. med. Agnieszka Ewa Jarzemska pod kierunkiem dr hab. n. med. Sylwii Kołtan
- dr n. med. Katarzyna Napiórkowska-Baran pod kierunkiem dr hab. n. med. Sylwii Kołtan

KARDIOLOGIA

- lek. Marcin Andrzej Bania pod kierunkiem lek. Lidii Pawłowicz
- dr n. med. Maciej Kazimierz Bieliński pod kierunkiem dr. n. med. Grzegorza Pulkowskiego
- dr hab. n. med. Marek Kornel Kosiński pod kierunkiem prof. dr hab. med. Jacka Kubicy
- lek. Arkadiusz Nowakowski pod kierunkiem lek. Jerzego Kopaczewskiego
- lek. Jarosław Andrzej Pietrzak pod kierunkiem dr n. med. Jana Błażejewskiego
- lek. Tomasz Paweł Traczyk pod kierunkiem lek. Wojciecha Plutowskiego
- dr n. med. Magdalena Monika Węglarz pod kierunkiem dr. n. med. Jana Błażejewskiego

MEDYCYNĄ PALIATYWNA

- dr n. med. Maria Teresa Osmańska pod kierunkiem lek. Bogny Mazurkiewicz
- lek. Paweł Staszewski pod kierunkiem dr. n. med. Andrzeja Stachowiaka

MEDYCYNĄ PRACY

- lek. Agnieszka Rybak-Zawadzka pod kierunkiem lek. Anny Furche-Kończal
- lek. Anna Agata Siedlaczek pod kierunkiem lek. Ewy Kaczanowskiej-Burker
- lek. Barbara Szulist pod kierunkiem lek. Moniki Kranz

MEDYCYNĄ RODZINNA

- lek. Katarzyna Małgorzata Ekert-Balcer pod kierunkiem lek. Agnieszki Jastrzębiec-Jankowskiej
- lek. Basirat Beatrycze Erinfolami pod kierunkiem lek. Małgorzaty Waleryś-Masiak

- lek. Anna Katarzyna Gabryszak-Bartel pod kierunkiem lek. Beaty Galus-Pulkowskiej
- lek. Agnieszka Graczykowska pod kierunkiem lek. Katarzyny Wysockiej-Nowakowskiej
- lek. Maciej Michał Krauze pod kierunkiem lek. Jerzego Rajewskiego
- lek. Paweł Aleksy Lebedziński pod kierunkiem dr n. med. Andrzeja Smorczewskiego
- lek. Agnieszka Lendo pod kierunkiem lek. Sławomira Jakubińskiego
- lek. Paweł Mieszko pod kierunkiem lek. Zbigniewa Monowida
- lek. Małgorzata Podosek-Brzozowska pod kierunkiem lek. Małgorzaty Smolskiej
- lek. Mikołaj Krzysztof Wiśniewski pod kierunkiem dr. n. med. Krzysztofa Buczkowskiego

MEDYCYNĄ SĄDOWĄ

- lek. Magdalena Julia Cychowska pod kierunkiem dr n. med. Elżbiety Bloch-Bogusławskiej

MEDYCYNĄ SPORTOWĄ

- dr n. med. Tomasz Stanisław Kozłowski pod kierunkiem dr. n. med. Andrzeja Rakowskiego
- dr n. med. Wojciech Feliks Sikorski pod kierunkiem dr. n. med. Andrzeja Rakowskiego

NEFROLOGIA

- lek. Danuta Elżbieta Buczkowska-Szymaszek pod kierunkiem dr. n. med. Rafała Donderskiego
- lek. Liliana Chodara-Kuc pod kierunkiem dr n. med. Wirginii Wątras-Tomczak
- dr n. med. Rafał Marcin Kamiński pod kierunkiem dr. n. med. Pawła Stróżeckiego
- lek. Jolanta Pawłowska pod kierunkiem dr. n. med. Pawła Stróżeckiego

NEONATOLOGIA

- dr n. med. Agnieszka Irlak pod kierunkiem dr. n. med. Jarosława Szutczyńskiego
- lek. Alina Maria Sokołowska pod kierunkiem dr. n. med. Piotra Korbala

NEUROLOGIA

- lek. Angelika Joanna Golińska pod kierunkiem lek. Magdaleny Paprzyckiej
- lek. Agnieszka Nowogórska-Lewandowska pod kierunkiem dr n. med. Małgorzaty Wichlińskiej-Lubińskiej

NEUROLOGIA DZIECIĘCĄ

- Katarzyna Sylwia Maćkowska pod kierunkiem dr n. med. Anny Masztalerz

OKULISTYKA

- lek. Monika Czajkowska pod kierunkiem dr n. med. Joanny Stafiej

ORTOPEDIA I TRAUMATOLOGIA NARZĄDU RUCHU

- lek. Małgorzata Monika Jaworowska pod kierunkiem lek. Macieja Jackowiaka

- lek. Bartosz Turoń pod kierunkiem lek. Andrzeja Reetza

PATOMORFOLOGIA

- dr n. med. Łukasz Korenkiewicz pod kierunkiem dr. n. med. Jacenego Szukalskiego

PEDIATRIA

- lek. Laura Ligarzewska pod kierunkiem dr n. med. Ingi Adamskiej
- lek. Sylwia Naczmańska-Falkowska pod kierunkiem lek. Grażyny Razmuk
- lek. Anna Magdalena Ossowska pod kierunkiem lek. Barbary Iwaniszewskiej
- lek. Ewa Popławska pod kierunkiem lek. Hanny Gaszewskiej-Ładniak
- lek. Anna Elżbieta Sterkowicz pod kierunkiem dr n. med. Ewy Łoś-Rycharskiej
- lek. Oleg Warszański pod kierunkiem dr n. med. Ewy Smukalskiej

PROTETYKA STOMATOLOGICZNA

- lek. dent. Barbara Alicja Gaj-Migda pod kierunkiem lek. dent. Mirosławy Rosy
- lek. dent. Małgorzata Maria Piotrowska pod kierunkiem lek. stom. Barbary Jundził

PSYCHIATRIA

- lek. Roma Anna Szczepańska-Mikołajewska pod kierunkiem lek. Ewy Chimiak-Drożdżowskiej

RADIOLOGIA I DIAGNOSTYKA OBRAZOWA

- lek. Agnieszka Marta Gontarz pod kierunkiem lek. Katarzyny Jaworskiej
- lek. Wiesława Jadwiga Paszek pod kierunkiem dr n. med. Katarzyny Jaruszewskiej-Orlickiej
- lek. Tomasz Przybylski pod kierunkiem lek. Joanny Polak
- lek. Magdalena Katarzyna Waszak pod kierunkiem dr n. med. Elżbiety Sokólskiej

REHABILITACJA MEDYCZNA

- lek. Katarzyna Anna Sakwińska pod kierunkiem dr n. med. Magdaleny Mackiewicz-Milewskiej

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA Z ENDODONCJĄ

- lek. dent. Magdalena Emilia Lewociuk pod kierunkiem lek. stom. Anny Zielińskiej

TRANSFUZJOLOGIA KLINICZNA

- lek. Joanna Karkowska pod kierunkiem lek. Hanny Boguszyńskiej-Górnickiej

TRANSPLANTOLOGIA KLINICZNA

- dr n. med. Piotr Malinowski pod kierunkiem prof. dr. hab. med. Zbigniewa Włodarczyka

UROLOGIA

- lek. Marcin Paweł Organek pod kierunkiem dr. n. med. Stanisława Wrońskiego

Doktoraty

Dziekanat Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy informuje, że niżej wymienione osoby 14 maja, 4 czerwca, 25 czerwca 2014 r. uzyskały stopień naukowy dr n. med.:

■ **Martyna Gębska-Tołoczko** z Katedry i Zakładu Neuropsychologii Klinicznej

Uzyskany stopień naukowy: doktor n. med. w zakresie biologii medycznej

Tytuł rozprawy: „Ocena funkcji wykonawczych i temperamentu

u dzieci zdrowych oraz u dzieci z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi”

Promotor: prof. dr hab. Alina Borkowska, CM UMK

Recenzenci: dr hab. Małgorzata Janas-Kozik – Śl. UM w Katowicach, prof. dr hab. Andrzej Kurylak, CM UMK

■ **Aleksandra Koczorowska** z Katedry i Zakładu Genetyki Molekularnej Komórki

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej

Tytuł rozprawy: „Charakterystyka fenotypowa i analiza genetyczna nowych mutantów komórkowych ssaków nadwrażliwych na związki sieciujące DNA”

Promotor: dr hab. Karol Białkowski, prof. UMK, CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Olga Haus, CM UMK, prof. dr hab. Barbara Tudek, PAN w Warszawie

■ **Przemysław Magielski** z Pharmaceutical Research Associates Sp. z o.o

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny

Tytuł rozprawy: „Ocena przebiegu procesu zapalnego w grupie pacjentów z pierwszym zawałem mięśnia sercowego z przetrwałym uniesieniem odcinka ST poddanych angioplastyce naczyń wieńcowych z implantacją stentu metalowego”

Promotor: prof. dr hab. Jacek Kubica, CM UMK

Recenzenci: dr hab. Wacław Kochman, SWISS MED Centrum Zdrowia S.A. w Gdańsku, dr hab. Grzegorz Piotrowski, Woj. Szp. Specj. w Łodzi

■ **Joanna Rybka** z Katedry i Zakładu Biochemii

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej

Tytuł rozprawy: „Analiza procesów oksydacyjno-redukcyjnych u osób z pierwotnym nadciśnieniem tętniczym z lub bez współwystępującej depresji”

Promotor: prof. dr hab. Józef Kędziora, em. CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Alina Borkowska, CM UMK, prof. dr hab. Barbara Wachowicz, em. Uniw. Łódzki

■ **Tomasz Staniuk** z Katedry Chirurgii Onkologicznej

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny

Tytuł rozprawy: „Zastosowanie badania FLT-PET/KT w diagnostyce i kwalifikacji do leczenia operacyjnego chorych z rakiem żołądka”

Promotor: prof. dr hab. Wojciech Zegarski, CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Wojciech Kielan, UM we Wrocławiu, prof. dr hab. Wiesław Kruszewski, Gdański UM

■ **Natalia Kolesińska-Konkel** z NZOZ „Nowy Szpital w Nakle i Szubinie”

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny

Tytuł rozprawy: „Analiza wskazań do zabiegowego ukończenia porodu w okresie trzydziestoletniej działalności Kliniki”

Promotor: prof. dr hab. Wiesław Szymański, em. CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Rudolf Klimek, CM UJ, prof. dr hab. Mariusz Dubiel, CM UMK

■ **Patrycja Krepska** z Katedry Położnictwa, Chorób Kobiety i Ginekologii Onkologicznej

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny

Tytuł rozprawy: „Analiza stężenia cytokin odpowiedzi immunologicznej Th1/Th2 u pacjentek z poronieniami”

Promotor: prof. dr hab. Wiesław Szymański, em. CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Jacek Wilczyński, ICZMP w Łodzi, dr hab. Jacek Michałkiewicz, prof. UMK, CM UMK

■ **Małgorzata Pacholska** z Katedry i Kliniki Chirurgii Dziecięcej

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny

Tytuł rozprawy: „Ocena czynników ryzyka powikłań prowadzących do usunięcia centralnych cewników żylnych u dzieci z chorobą nowotworową”

Promotor: prof. dr hab. Mariusz Wysocki, CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Jan Styczyński, CM UMK, dr hab. Andrzej Prokurat, prof. UJ, CM UJ

■ **Marta Gajdus** z Katedry i Zakładu Farmakologii i Terapii

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej

Tytuł rozprawy: „Ocena wpływu inhibitorów konwertazy angiotensyny (ACE) na zmiany funkcjonalne reakcji tętnic na acetylocholinę

i modulującego działania NO, PGI₂ i EDHF podczas niedotlenienia i reperfuzji”

Promotor: prof. dr hab. Tomasz Grzybowski, CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Konstanty Korolkiewicz, em. Gdańskiego UM, dr hab. Grzegorz Grześk, prof. UMK, CM UMK

■ **Marek Woźnicki** z Kliniki Kardiologii i Chorób Wewnętrznych

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny

Tytuł rozprawy: „Ocena rezolucji odcinka ST elektrokardiogramu jako wskaźnika rokowniczego wystąpienia zaburzeń funkcji rozkurczowej lewej komory serca”

Promotor: dr hab. Grzegorz Grześk, prof. UMK, CM UMK

Recenzenci: dr hab. Wacław Kochman, SWISS MED, Centr. Zdr. SA w Gdańsku, dr hab. Robert Krysiak, Śląski UM w Katowicach

■ **Karolina Obońska** z Katedry i Zakładu Farmakologii i Terapii

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny

Tytuł rozprawy: „Ocena skuteczności prasugrelu u pacjentów z ostrymi zespołami wieńcowymi z wysoką reaktywnością płytek podczas terapii kłopotogrelem”

Promotor: dr hab. Marek Kosiński, CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Katarzyna Mizia-Steć, Śląski UM w Katowicach, dr hab. Anna Tomaszuk-Kazberuk, UM w Białymstoku

■ **Joanna Olkowska** z Zakładu Inżynierii Tkankowej

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej

Tytuł rozprawy: „Płyn owodniowy jako źródło ludzkich mezenchymalnych komórek macierzystych”

Promotor: prof. dr hab. Tomasz Drewa, CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Leonora Bużańska, IMDIK PAN w Warszawie, prof. dr hab. Marek Bednarczyk, UTP w Bydgoszczy

■ **Tomasz Kłoskowski** z Zakładu Inżynierii Tkankowej

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej

Tytuł rozprawy: „Próba regeneracji moczowodów z wykorzystaniem technik inżynierii tkankowej”

Promotor: prof. dr hab. Tomasz Drewa, CM UMK

Recenzenci: dr hab. Zbigniew Jabłonowski, UM w Łodzi, dr hab. Marcin Matuszewski, Gdański UM

■ **Tadeusz Tadrowski** z Katedry Dermatologii, Chorób Przenoszonych Drogą Płciową i Immunodermatologii

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej

Tytuł rozprawy: „Ekspresja mRNA SATB1 w pierwotnych chłoniakach skóry”

Promotor: prof. dr hab. Waldemar Placek, Miejski Szp. Zesp. w Olsztynie

Recenzenci: dr hab. Małgorzata Olszewska, Warszawski UM, dr hab. Rafał Czajkowski, CM UMK

■ **Agnieszka Strączyńska** z Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej

Tytuł rozprawy: „Ocena roli kinesiotapingu w terapii skojarzonej stopy płasko-koślawej statycznej u dzieci w wieku 5–7 lat”

Promotor: prof. dr hab. Jacek Kruczyński

Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Bohatyrewicz, PUM w Szczecinie, prof. dr hab. Marek Józwiak, UM w Poznaniu

■ **Tomasz Wybranowski** z Zakładu Fizyki Medycznej

Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej

Tytuł rozprawy: „Zastosowanie metod spektroskopii optycznej i rezonansu plazmonów powierzchniowych do badania oddziaływania wybranych ligandów z białkami osocza krwi”

Promotor: prof. dr hab. Stefan Kruszewski, CM UMK

Recenzenci: prof. dr hab. Leszek Kubisz, UM w Poznaniu, prof. dr hab. Ewa Żekanowska, CM UMK

Dziekanat Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy informuje, że niżej wymienione osoby 19 listopada 2014 r. uzyskały stopień naukowy dr n. med.:

- **Arkadiusz Jundziłł** ze Szpitala Aresztu Śledczego w Bydgoszczy
Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny
Tytuł rozprawy: „Korelacja indukcji chimeryzmu z przeżywalnością allogenicznym transplantów skórnych wspomaganym przeszczepem szpiku kostnego dawcy”
Promotor: prof. dr hab. Maria Siemionow
Recenzenci: dr hab. Aleksandra Klimczak, prof. PAN, PAN we Wrocławiu, prof. dr hab. Henryk Witmanowski, CM UMK
- **Kamila Łaszewska** z Zakładu Fizjologii Człowieka
Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej
Tytuł rozprawy: „Wpływ światła na wybrane reakcje psychofizjologiczne i procesy poznawcze człowieka”
Promotor: prof. dr hab. Małgorzata Tafil-Klawe
Recenzenci: prof. dr hab. Roman Ossowski, CM UMK, dr hab. Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska, Warszawski UM
- **Małgorzata Sawilska-Tańska** z Wojewódzkiego Szpitala Obserwacyjno-Zakaźnego
Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny
Tytuł rozprawy: „Bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych

u dzieci leczonych w latach 1989–2010 w Wojewódzkim Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźnym im. Tadeusza Browicza w Bydgoszczy”

- Promotor:** prof. dr hab. Małgorzata Pawłowska
Recenzenci: prof. dr hab. Wojciech Służewski, UM w Poznaniu, dr hab. Leszek Szenborn, prof. UM, UM we Wrocławiu
- **Natalia Gurtowska** z Zakładu Inżynierii Tkankowej
Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej
Tytuł rozprawy: „Tkanka tłuszczowa jako źródło ludzkich mezenchymalnych komórek macierzystych”
Promotor: prof. dr hab. Tomasz Drewa
Recenzenci: prof. dr hab. Piotr Trzonkowski, Gdański UM, prof. dr hab. Sławomir Mroczkowski, UTP w Bydgoszczy
- **Małgorzata Gałazka** z Zakładu Neuroimmunologii Katedry Fizjologii
Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej
Tytuł rozprawy: „Ocena zmian funkcji poznawczych i zachowania w zwierzęcych modelach zespołu stresu pourazowego (PTSD)”
Promotor: dr hab. Dariusz Soszyński, prof. UMK
Recenzenci: prof. dr hab. Aleksander Araszkiewicz, CM UMK, dr hab. Paweł Izdebski, prof. UKW, UKW w Bydgoszczy

Dziekanat Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy informuje, że niżej wymienione osoby 10 grudnia 2014 r. uzyskały stopień naukowy dr n. med.:

- **Alicja Rzepka** z Katedry i Kliniki Geriatrii
Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie biologii medycznej
Tytuł rozprawy: „Ocena skuteczności terapii usprawniającej pacjentów w starszym wieku z chorobą zwyrodnieniową kręgosłupa”
Promotor: prof. dr hab. Kornelia Kędziora-Kornatowska
Recenzenci: prof. dr hab. Wojciech Hagner, CM UMK, dr hab. Marek Żak, prof. AWF, AWF w Krakowie
- **Joanna Zalewska** z Oddziału Reumatologii i Układu Chorób Tkanki Łącznej
Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny
Tytuł rozprawy: „Ocena wpływu radiosynowektomii w zapaleniu błony maziowej stawów kolanowych w wybranych chorobach reumatycznych”
Promotor: prof. dr hab. Władysław Lasek
Recenzenci: prof. dr hab. Irena Fiedorowicz-Fabrycy, em. PUM w Szczecinie, dr hab. Sławomir Jeka, CM UMK
- **Maciej Karolkiewicz** z Katedry i Zakładu Radiologii i Diagnostyki Obrazowej
Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny
Tytuł rozprawy: „Ocena nefrotoksyczności niejonowych środków kontrastujących u pacjentów zakwalifikowanych do badań angiograficznych”
Promotor: prof. dr hab. Władysław Lasek
Recenzenci: prof. dr hab. Anna Walecka, PUM w Szczecinie, dr hab. Zbigniew Serafin, CM UMK
- **Magdalena Hilger** z Oddziału Dziecięco-Młodzieżowego, Endokrynologii, Kardiologii i Neurologii Dziecięcej
Uzyskany stopień naukowy: dr n. med. w zakresie medycyny
Tytuł rozprawy: „Ocena częstości nadciśnienia tętniczego u młodzieży gimnazjalnej”
Promotor: dr hab. Anna Szaflarska-Popławska, prof. UMK, CM UMK
Recenzenci: prof. dr hab. Wanda Kawalec, IPCZDz w Warszawie, prof. dr hab. Jerzy Stańczyk, UM w Łodzi

WYNAJMĘ GABINETY LEKARSKIE

przy ulicy **Jagiellońskiej 36a w Bydgoszczy**
 (atrakcyjna lokalizacja, komfortowe warunki,
 cena do uzgodnienia).

Możliwość obejrzenia gabinetów na stronie
www.gabinetymarinahouse.bydgoszcz.pl

Telefon: 602 753 233

Wynajmę

GABINET LARYNGOLOGICZNY

Z KOMPLETNYM WYPOSAŻENIEM

w TORUNIU przy ulicy ŻWIRKI I WIGURY

telefon kontaktowy **607 044 022**

UBEZPIECZENIA DLA LEKARZY

► MEDYCZNE

► MAJĄTKOWE

Agent: **Karina Lemanik-Dolny** tel. **606 954 977**

DO WYNAJĘCIA pomieszczenia

pod działalność medyczną – gabinety lekarskie,
 gabinety zabiegowe, blok operacyjny
 przy ul. Pestalozziego 7 (ALFA-MED) w Bydgoszczy.

Możliwość obsługi rejestracji, pomoc administracyjna,
 indywidualne warunki najmu, parking dla pacjentów.

Zainteresowane osoby proszę o kontakt telefoniczny
 pod numerem **600 262 738**

Mistrzostwa Polski Lekarzy

BYDGOSZCZ TRIATHLON

12 lipca 2015

Triathlon w samym centrum Bydgoszczy!

Dystanse idealne
dla debiutantów i doświadczonych zawodników.

sztafety oraz klasyfikacja zespołowa

Zapisz się już dziś!
www.bydgoszcztriathlon.pl

CZEKAMY NA ZGŁOSZENIA!

Memoriał Szachowy im. prof. Romana Mariana Bugalskiego

Bydgoska Izba Lekarska zaprasza do udziału w Turnieju Szachowym im. prof. Romana Mariana Bugalskiego. Piąta edycja Turnieju o Puchar Przechodni Prezesa Bydgoskiej Izby Lekarskiej dr. n. med. Stanisława Prywińskiego odbędzie się w dniach **30–31 maja 2015 r.** Patronat nad Turniejem, obok prezesa BIL, zechciał przyjąć prorektor ds. Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy UMK w Toruniu, prof. dr hab. med. Jan Styczyński.

Turniej ma na celu popularyzację gry w szachy, zwłaszcza w środowisku medycznym oraz wśród studentów, młodzieży i dzieci.

Regulamin turnieju jest dostępny na stronie internetowej: www.bil.org.pl. Zapisy będą przyjmowane do 25 maja 2015 r. – na stronie turniejowej: http://www.chessarbiter.com/turnieje/2015/ti_1230/ lub telefonicznie, przez pana Kazimierza Jurkiewicza, pod numerem 600 980 333.

Maciej Borowiecki

POD PATRONATEM

IV Mistrzostwa Bowlingowe dla lekarzy Pomorza i Kujaw

13 czerwca w Olympic Bowling Center odbędą się IV Mistrzostwa Bowlingowe dla Lekarek i Lekarzy Pomorza i Kujaw. Początek o godzinie 14.00. Dla zwycięzców dyplomy i puchary, dla wszystkich – wspólna zabawa i mile spędzony czas.

Marcin Gierach

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

XIII Ogólnopolska Wystawa Malarstwa Lekarzy

24–29 maja 2015 roku Klub Lekarza w Łodzi

Koleżanki i Kolegów lekarzy zainteresowanych udziałem w Wystawie prosimy o dostarczenie swych dzieł do Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi (93-005 Łódź, ul. Czerwona 3) **do 8 maja br.**

Obrazy mogą być wykonane w dowolnych technikach i formatach oraz opatrzone następującymi danymi: tytuł, imię i nazwisko autora, rodzaj jego specjalizacji, miejscowość zamieszkania. Przyjmujemy maksymalnie 2 prace od jednego autora ze względu na ograniczenia powierzchni wystawienniczej.

Wernisaż Wystawy odbędzie się **24 maja 2015 roku (niedziela) o godzinie 17.00** w Klubie Lekarza w Łodzi przy ul. Czerwonej 3, a Wystawa potrwa do 29 maja br.

Kontakt: Iwona Szelewa, tel. 42 6831701, fax. 42 6831378, adres internetowy: biuro@oil.lodz.pl

Home Stagers
Network Polska

Przygotowanie nieruchomości
do szybkiej
i zyskowej sprzedaży.

Nie możesz **sprzedać** lub **wynająć** nieruchomości przez dłuższy czas albo dopiero to planujesz?

Twoje mieszkanie potrzebuje **odświeżenia** lub **nowej stylizacji**?

Sprawę, przy niskim nakładzie finansowym, że Twoje mieszkanie zyska nowe oblicze i funkcjonalność.

ZAPRASZAM DO WSPÓŁPRACY.

Akredytowany Home Stager HSNP

tel. 784566005 www.hsnp.pl www.jtdekor.pl

BIEGAJ

i ciesz się
życiem!

OTWARTE MISTRZOSTWA POLSKI

w biegu na 5 km

LEKARZY

14 CZERWCA 2015 / BYDGOSZCZ

START **KAMIENNA** (na wysokości STRAŻY MIEJSKIEJ)
META **KAMIENNA** (na wysokości SPORT FACTORY)

www.kamienna5.pl

Ruszył program profilaktyczny raka jelita grubego

Biziel zaprasza na **darmowe badania profilaktyczne osoby w wieku od 50 do 65 lat** (od 40 do 65 – jeśli rozpoznano raka jelita grubego u krewnego pierwszego stopnia, od 25 do 65 dla osób z rodziny z zespołem Lyncha). Celem badań jest wczesne wykrycie raka jelita grubego.

Zgłoszenia w sekretariacie Kliniki Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych Szpitala Uniwersyteckiego nr 2 (tel. 52 3655284, 52 3714912).

SPRZEDAM

Lokal przeznaczony na usługi medyczne, obecnie centrum rehabilitacji, położony w budynku wolno stojącym w pobliżu Szpitala Uniwersyteckiego im. Jurasza. Lokal odebrany na usługi medyczne w 2010 r.

Nieruchomość (85 m²) składa się z **czterech gabinetów**, dwóch łazienek z wc i pomieszczenia gospodarczego.

Wszystkie pomieszczenia **klimatyzowane** i wyposażone w mechaniczną wentylację.

Obiekt **monitorowany** kamerami oraz wyposażony w system alarmowy z powiadomieniem ochrony.

Wysoka jakość wykończenia zaprojektowana przez wyspecjalizowanego projektanta.

Cena: 495 000 zł brutto

Kontakt: 504 531 227

Mój jest ten kawałek podłogi!...

*Strzeż się, panie, zazdrości! O, strzeż się
Tego potwora zielonookiego,
Co pożerając ofiarę – z niej szydzi.*

William Shakespeare

Szanowne Koleżanki i Koledzy!

Czytając ostatnio tomik sonetów cytowanego wyżej autora, w tłumaczeniu naszego kolegi Ryszarda Długotłęckiego, zaciekało mnie, co ten wspaniały poeta i dramaturg napisał o zazdrości. Znalazłem jedynie zdanie *dramatis personae* – Jago, wypowiedziane do Otella, którego to zdania użyłem jako motta dzisiejszego listu. Uczyniłem to, aby zademonstrować w słowach zazdrość, która od pewnego czasu gości w moich szarych komórkach (czasami sam się dziwię, że jeszcze je mam). Zazdrość może nie tak potężna, jak ją określa pan Jago, no, ale zawsze zazdrość!

Pora zakończyć ten nieco przydługi wstęp i przystąpić do rzeczy. Kiedyś na łamach naszego biuletynu podziwiałem tętniącą życiem siedzibę Izby Lekarskiej w Olsztynie (zresztą podziwiałem ich od początku istnienia Samorządu za ich upór w dążeniu do niezależności), co też można uznać za pewną formę zazdrości – że Oni mogą, a My nie! Teraz nowy temat do zazdrości: podziwiam Kolegów sąsiadujących z nami zza Wisły!

Potrąbili zdobyć dla swoich potrzeb dom przypominający mały pałacyk w stanie skrajnej ruiny i nie tylko to, że potrafiliby zdobyć, ale potrafiliby też go wyremontować i przywrócić życiu, a starą siedzibę wystawić na sprzedaż. Zazdroszczę im także ich strony internetowej, prowadzonej bardzo profesjonalnie, na bieżąco, niemalże z dnia na dzień aktualizowanej (czego nie można powiedzieć o naszej stronie).

A ostatnio dobiły do mnie informacje, że nasi Koledzy z odległego Rzeszowa na siedzibę swojej Izby uzyskali pałacyk będący kiedyś letnią rezydencją Lubomirskich! Widziałem ten budynek na zdjęciach. Prezentuje się wspaniale! No powiedzcie Mili czytający te słowa, czy nie mam prawa być zazdrosny?

Wprawdzie daleko mi do potwora zielonookiego, ale pozostaje jak zawsze

Wasz

A. Martynowski

Rabba
aseptyka

Polimeryzacja podłóg

Większość producentów zaleca renowację co 6-12 miesięcy.

Zadzwoń a specjalista doradzi Ci, co można wykonać aby wygląd podłogi Twojego Gabinetu należał do Twojej Praktyce.

www.rabba.pl e-mail: aseptyka@rabba.pl

+48 694 029 492

Spotkania lekarzy seniorów

● **6 maja o godz. 14.30** gościem Klubu Lekarza Seniora będzie dr hab. n. med. Marek Foksiński z Katedry Biochemii Klinicznej z wykładem: „Czy cholesterol może być dobry lub zły?”

● **3 czerwca o 14.30** gościem lekarzy seniorów będzie dr n. med. Marlena Jakubczyk z Katedry Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Odpowie na pytanie: „Czy można żyć bez jedzenia?”

Zapraszamy!

zaprasza na warsztaty z cyklu „Komunikacja lekarz – pacjent”

● **5 maja 2015 r. „Sposoby rozwiązywania konfliktów”.**

Warsztaty prowadzi dr n. med. Katarzyna Jankowska oraz dr n. psych. Kinga Sobieralska-Michalak.

● **9 czerwca 2015 r. „Prawne aspekty komunikacji”.**

Warsztaty prowadzi dr n. med. Katarzyna Jankowska oraz mec. Michał Wysocki.

Początek spotkań o godz. **16.30**, w siedzibie Bydgoskiej Izby Lekarskiej, czas trwania 3 godz. Za udział w warsztatach przyznane zostaną 3 punkty edukacyjne.

Zgłoszenia: mgr Karina Lemanik-Dolny, biuro BIL od poniedziałku do czwartku w godz. 8.00–16.00, tel. (52) 3 460 780 wew. 12, szkolenia@bil.org.pl. Informacje również na stronie www.bil.org.pl w zakładce Szkolenia. Serdecznie zapraszamy!

Dzieci na okładkę!

Co roku na czerwcowej okładce „Primum” zamieszczamy zdjęcia Waszych dzieci (do lat 12). Czekamy też na zdjęcia do tegorocznego czerwcowego „Primum”!

Prosimy o przesyłanie fotografii (z takimi danymi jak: imię, nazwisko i wiek dziecka) na adres: primum@bil.org.pl lub Redakcja „Primum” ul. Powstańców Warszawy 11, 85-681 Bydgoszcz. Czekamy do 31 maja!

PRACA

NZOZ nawiąże współpracę z **lekarzem stomatologiem i lekarzem ortodontą** wykonującym aparaty stałe. Kontakt: 502 029 249.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bydgoszczy zatrudni **lekarza orzecznika**. Niezbędne wymagania formalne to wykształcenie wyższe medyczne z tytułem specjalisty oraz minimum 5 lat pracy czynnego wykonywania zawodu lekarza. Pożądane specjalizacje: choroby wewnętrzne, medycyna rodzinna, medycyna pracy, ortopedia, reumatologia, neurologia, psychiatria. Zatrudnienie w formie umowy o pracę, do rozważenia – w niepełnym wymiarze etatu. Osoby zainteresowane proszone są o kontakt z Głównym Lekarzem Orzecznikiem tel. 52 3418040, 52 3418058.

Promedica GP Sp. z o.o. zatrudni **lekarzy** ze specjalnością w dziedzinie **medycyny rodzinnej, chorób wewnętrznych do pracy w POZ**. Zatrudnienia w ramach umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej. Kontakt pod nr tel. 509 033 326.

Prywatne gabinety stomatologiczne w Chojnicach z dużą bazą pacjentów zatrudnią **lekarza dentystę**. Oferujemy dobre warunki finansowe, nowoczesny sprzęt, pracę na cztery ręce, radiowizjografię, mikroskop. Możliwość noclegu. Tel. 606 254 626 lub e-mail: gabinet@lux-dent.net

Nowoczesna, bardzo dobrze wyposażona Klinika Stomatologiczna z Bydgoszczy nawiąże współpracę z **lekarzem stomatologiem**. Poszukujemy osoby ambitnej, zaangażowanej, umiejącej współpracować w zespole. Mile widziane doświadczenie w protetyce. Pracujemy na 4 ręce, w oparciu o najwyższe standardy obsługi pacjenta, wyłącznie prywatnie. Kontakt: gabinet@kraina-usmiechu.pl; tel. 52 3223674, 504 199 289”

Centrum Medyczne Spamed z Bydgoszczy pilnie zatrudni do placówki w Sępólnie Krajeńskim: **pediatrę i lekarza medycyny rodzinnej, internistę**. Telefon kontaktowy: 608 720 383 lub 723 332 219. E-mail: biuro@spamed.com.pl

W związku z rozwojem firmy

**POLSKIE CENTRA
STOMATOLOGICZNE**

**PODEJMIEMY
WSPÓŁPRACĘ
z lekarzami dentystami**

Kontakt: prezes@dens.com.pl
biuro@dens.com.pl

Telefon: **52 3619749**

Oferujemy pracę w gabinetach wyposażonych w:

- ▶ nowoczesne, ergonomiczne, komfortowe unity,
- ▶ mikroskopy do leczenia endodontycznego,
- ▶ mikrosilniki z endometrem,
- ▶ urządzenia do wypełniania kanałów,
- ▶ pełną diagnostykę rtg: pantomograf, tomograf, radiowizjografia,
- ▶ komputerowe znieczulenia.

Oraz:

- ▶ współpracujemy z najlepszymi technikami,
- ▶ umożliwiamy pracę na cztery ręce,
- ▶ zapewniamy dużą ilość pacjentów,
- ▶ praca w miłej, rodzinnej atmosferze.

Szczególnie poszukujemy **ortodontów**.

Zatrudnimy również **dyplomowane higienistki stomatologiczne** – preferowane doświadczenie w pracy oraz **techników** (licencjat) **elektrodiagnostyki**.

BMW Dynamic Motors

Dealer BMW
Dynamic Motors

www.bmw-dynamicmotors.pl

Radość z jazdy

JUŻ OD 5 LAT DOSTARCZAMY EMOCJI.

Z okazji jubileuszu przygotowaliśmy specjalną ofertę dla lekarzy. Wybrane modele BMW w wyjątkowych jubileuszowych cenach.

Dealer BMW Dynamic Motors

ul. Olimpijska 8

87-100 Toruń

Tel.: +48 56 645 21 70

www.bmw-dynamicmotors.pl

Dealer BMW Dynamic Motors

ul. Fordońska 264

85-790 Bydgoszcz

Tel.: +48 52 339 51 10

www.bmw-dynamicmotors.pl

* Ilość samochodów w specjalnych cenach ograniczona. Promocja trwa do wyczerpania zasobów. Prosimy o kontakt telefoniczny z naszym Doradcą w celu rezerwacji samochodu.

Już od **61 900 zł**

Radar Brake Support

System zapobiegania kolizji,
zwiększony poziom bezpieczeństwa

Wyposażenie opcjonalne

Tempomat adaptacyjny

Automatyczne dostosowanie
prędkości do ruchu

Napęd 4x4 Allgrip

Innowacyjny napęd z czterema
trybami pracy

Możliwości personalizacji

Opcjonalna dwukolorowa
karoseria

Pakiety stylizacyjne
nadwozia

Dobór elementów
wnętrza

Suzuki Vitara jest od lat symbolem wolności i radości.

W 2015 powraca jako nowy, stylowy SUV. Pozwól sobie na wyjątkowy komfort jazdy i wysoki poziom bezpieczeństwa. Dopasuj wyposażenie oraz stylistykę samochodu do swoich potrzeb. Poznaj moc legendy.

Yama Sp. z o.o. Osielsko, ul. Szosa Gdańska 28, tel. 52 360 53 11
Toruń, ul. Sieradzka 14, tel. 56 650 67 10

YAMA.SUZUKI.PL

Zużycie paliwa oraz emisja CO₂ w cyklu mieszanym: od 5,3 do 5,6 l/100 km
i od 123 do 130 g/km w zależności od wersji. Informacja o recyklingu:
www.suzuki.pl

Way of Life!